

W związku z jakiego rodzaju czynem zabronionym mogę otrzymać kompensatę?

Zgodnie z prawem hiszpańskim trybem zwyczajnym dochodzenia odszkodowania z tytułu poniesionych szkód i doznanego uszczerbku na zdrowiu jest postępowanie karne, w którym kwestie związane z odpowiedzialnością cywilną rozpatruje się łącznie z kwestiami odpowiedzialności karnej. Dlatego też właściwy miejscowo sąd śledczy (*Juzgado de Instrucción*) zapewnia pokrzywdzonemu możliwość wytoczenia powództwa cywilnego oraz wskazania, czy zamierza wystąpić z roszczeniem w postępowaniu karnym, czy dochodzić odszkodowania z tytułu poniesionej szkody w postępowaniu cywilnym.

Jeżeli pokrzywdzony zamierza zgłosić roszczenie w postępowaniu karnym, może zdecydować się na wytoczenie powództwa cywilnego w jego imieniu przez prokuraturę (*Ministerio Fiscal*) (stanie się tak również w przypadku, gdy pokrzywdzony nie wskaże swojej preferencji) albo – jeżeli wyrazi taki zamiar – może wziąć udział w postępowaniu osobiście (za pośrednictwem adwokata (*abogado*) oraz pełnomocnika (*procurador*)).

Jeżeli pokrzywdzony zdecyduje się dochodzić odszkodowania poza postępowaniem karnym, będzie musiał wytoczyć powództwo cywilne zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego.

W sprawach transgranicznych, na przykład w sytuacji, gdy przestępstwo zostało popełnione w innym państwie członkowskim niż państwo, w którym ofiara ma swoje miejsce zamieszkania, zgodnie z przepisami prawa krajowego odszkodowania od sprawcy przestępstwa można dochodzić przed sądem prowadzącym postępowanie karne w tej sprawie (*tribunal penal*).

W prawie hiszpańskim przewidziano szczególne systemy kompensat dla ofiar przestępstw z użyciem przemocy, przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności i przestępstw o charakterze terrorystycznym.

W związku z jakiego rodzaju uszczerbkiem na zdrowiu mogę otrzymać kompensatę?

W Hiszpanii ustanowiony został system kompensat na rzecz ofiar umyślnych (popełnionych z premedytacją) przestępstw z użyciem przemocy oraz przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności popełnionych w Hiszpanii, w wyniku których ofiara poniosła śmierć, ciężki uszczerbek na zdrowiu bądź doznała rozstroju zdrowia fizycznego lub psychicznego. Kompensata przyznawana jest również ofiarom przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności, nawet jeżeli przestępstwa te popełniono bez użycia przemocy.

Co do zasady ofiara przestępstwa może otrzymać kompensatę przewidzianą prawem, jeżeli w chwili popełnienia przestępstwa ofiara:

jest obywatelem Hiszpanii lub innego państwa członkowskiego UE;

ma miejsce zwykłego pobytu w Hiszpanii, mimo że nie jest obywatelem Hiszpanii ani obywatelem innego państwa członkowskiego UE;

jest obywatelem innego państwa, które udziela podobnej pomocy obywatelom Hiszpanii na swoim terytorium.

W razie śmierci ofiary wymienione powyżej wymogi dotyczące obywatelstwa lub miejsca pobytu mają zastosowanie do osób uprawnionych, a nie do zmarłego.

W razie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu lub poważnego rozstroju zdrowia fizycznego lub psychicznego uprawnionymi będą ofiary bezpośrednie, tj. te, które poniosły obrażenia lub doznały szkody/krzywdy.

Obrażenia uprawniające do uzyskania kompensaty to obrażenia powodujące naruszenie integralności cielesnej bądź prowadzące do rozstroju zdrowia fizycznego lub psychicznego, które skutkują tymczasową niezdolnością ofiary do pracy trwającą ponad sześć miesięcy lub jej trwałą niepełnosprawnością w stopniu co najmniej 33%.

Ofiary przestępstw o charakterze terrorystycznym mogą skorzystać z kilku rodzajów kompensat przyznawanych ofiarom terroryzmu przez państwo.

Kompensaty te mają na celu wyrównanie im szkód wyrządzonych takimi przestępstwami. Każdorazowo należy wykazać bezpośredni związek między aktem terrorystycznym a poniesioną szkodą.

Kompensata wypłacana jest za następujące szkody i obrażenia:

uszczerbek na zdrowiu – zarówno fizyczny, jak i psychiczny – oraz związane z nim koszty leczenia, protez i operacji;

koszty te zostaną zwrócone zainteresowanej osobie wyłącznie wówczas, gdy nie jest ona całkowicie lub częściowo objęta publicznym bądź prywatnym systemem zabezpieczenia społecznego;

szkód majątkowych wyrządzonych w budynkach mieszkalnych osób fizycznych lub w placówkach handlowych oraz przemysłowych, a także siedzibach partii politycznych, związków zawodowych i organizacji społecznych;

kosztów zakwaterowania zastępczego podczas wykonywania prac naprawczych w głównym lokalu mieszkalnym osoby fizycznej;

szkód wyrządzonych w pojazdach prywatnych, jak również w pojazdach wykorzystywanych do transportu naziemnego osób lub towarów, z wyjątkiem pojazdów publicznych.

Kompensata za wyżej wymienione szkody, z wyjątkiem uszczerbku na zdrowiu, będzie miała charakter uzupełniający wobec świadczeń wypłacanych z tego samego tytułu przez jakikolwiek inny podmiot publiczny lub wobec świadczeń wynikających z umów ubezpieczenia. W takich przypadkach wysokość kompensaty będzie odpowiadała różnicy pomiędzy kwotą wypłaconą przez wspomniane powyżej organy administracji publicznej lub agencje ubezpieczeniowe a kwotą ustaloną na podstawie przeprowadzonej w postępowaniu wyceny.

Kwota kompensaty zostanie ustalona w oparciu o charakter wyrządzonej szkody (stopień uszczerbku i rodzaj niepełnosprawności wywołanej tym uszczerbkiem, to, czy szkoda doprowadziła do śmierci danej osoby, itp.).

Inne rodzaje kompensat:

kompensata w związku z nauką: jeżeli akt terrorystyczny wyrządzi szkody na osobie o szczególnym znaczeniu w przypadku osoby studiującej, jej rodziców lub opiekunów lub jeżeli szkody te spowodują niezdolność do wykonywania przez nich stałego zawodu;

natychmiastowa pomoc psychologiczna i psychologiczno-pedagogiczna, zarówno dla ofiar przestępstw, jak i dla członków ich rodzin;

nadzwyczajna kompensata udzielana w wyjątkowych sytuacjach w celu zaspokojenia potrzeb osobistych lub rodzinnych ofiar, które zupełnie nie są objęte systemem zwykłych kompensat albo są nią objęte w zdecydowanie niewystarczającym stopniu.

Czy mogę otrzymać kompensatę, jeżeli jestem krewnym lub osobą pozostającą na utrzymaniu ofiary czynu zabronionego zmarłej w następstwie jego popełnienia? Kto z krewnych lub jakie osoby pozostające na utrzymaniu ofiary czynu zabronionego mogą otrzymać kompensatę?

W odniesieniu do przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności, które w bezpośredni sposób doprowadziły do śmierci ofiary, ofiary pośrednie mogą otrzymać kompensatę, jeżeli w chwili popełnienia przestępstwa ofiara była obywatelką Hiszpanii lub obywatelką dowolnego innego państwa członkowskiego UE bądź – jeżeli nie spełnia żadnej z powyższych przesłanek – posiadała miejsce zwykłego pobytu w Hiszpanii lub była obywatelką innego państwa, które udziela podobnej pomocy obywatelom Hiszpanii na swoim terytorium.

Za uprawnione do otrzymania kompensaty uznaje się następujące kategorie ofiar pośrednich:

małżonka zmarłego, jeżeli małżonkowie nie pozostawali w separacji prawnej, lub osobę, z którą zmarły pozostawał we wspólnym pożyciu w związku podobnym do małżeństwa przez co najmniej dwa lata przed śmiercią, chyba że osoby te miały wspólne dzieci, w którym to przypadku wystarczy sam fakt wspólnego zamieszkiwania;

z grona osób uprawnionych do otrzymania kompensaty wyklucza się osoby skazane za umyślne zabójstwo, w jakiegokolwiek formie, jeżeli zmarły był małżonkiem skazanego lub osobą, z którą skazany pozostawał we wspólnym pożyciu w stałym związku podobnym do małżeństwa;

dzieci zmarłego, które pozostawały na jego utrzymaniu i wspólnie z nim zamieszkiwały – przy założeniu, że na utrzymaniu pozostają dzieci będące osobami małoletnimi lub pełnoletnimi osobami niepełnosprawnymi;

rodziców zmarłego, którzy pozostawali na jego utrzymaniu, o ile nie ma osób spełniających powyższe przesłanki;

rodzice małoletnich, którzy zginęli bezpośrednio wskutek przestępstwa, również są uznawani za ofiary pośrednie do celów kompensaty przewidzianej w prawie hiszpańskim.

W razie śmierci małoletniego lub osoby niepełnosprawnej bezpośrednio wskutek przestępstwa rodzice lub opiekunowie małoletniego lub osoby niepełnosprawnej będą uprawnieni wyłącznie do zwrotu kosztów pogrzebu, które faktycznie musieli ponieść – do wysokości określonej w przepisach.

W zakresie przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności skutkujących rozstrojem zdrowia psychicznego ofiary kwota kompensaty pokryje koszty terapii dowolnie wybranej przez ofiarę – do wysokości określonej w przepisach prawa.

W zakresie przestępstw o charakterze terrorystycznym, jeżeli tego rodzaju przestępstwa doprowadziły do śmierci ofiary bezpośredniej, za uprawnione do otrzymania kompensaty uznaje się następujące kategorie osób:

małżonka zmarłego;

konkubenta, z którym zmarły pozostawał w konkubinacie przez co najmniej dwa lata;

konkubenta, z którym zmarły miał dzieci;

rodziców zmarłego, jeżeli pozostawali na jego utrzymaniu; w braku rodziców – wnuki, rodzeństwo i dziadków zmarłego, którzy pozostawali na jego utrzymaniu – we wskazanym porządku;

w braku którejkolwiek z powyższych osób – dzieci zmarłego, a w ich braku – rodziców zmarłego, którzy nie pozostawali na jego utrzymaniu.

Czy mogę otrzymać kompensatę, jeżeli jestem krewnym lub osobą pozostającą na utrzymaniu ofiary czynu zabronionego, która pozostała przy życiu? Jacy krewni lub jakie osoby pozostające na utrzymaniu ofiary czynu zabronionego mogą otrzymać kompensatę w tym przypadku?

W zakresie przestępstw z użyciem przemocy lub przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności, wskutek których ofiara doznała ciężkiego uszczerbku na zdrowiu lub poważnego rozstroju zdrowia fizycznego lub psychicznego, prawo do otrzymania kompensaty przysługuje wyłącznie ofiarom bezpośrednim, tj. osobom, które doznały uszczerbku na zdrowiu lub rozstroju zdrowia. Ofiary pośrednie są uprawnione do otrzymania kompensaty wyłącznie w razie śmierci ofiary bezpośredniej, w sytuacjach przewidzianych w obowiązujących przepisach i pod warunkiem spełnienia przesłanek ustanowionych w tych przepisach.

W zakresie przestępstw o charakterze terrorystycznym następujące kategorie osób uznaje się za uprawnione do korzystania z praw i pobierania świadczeń przewidzianych w obowiązujących przepisach prawa:

osoby, które zmarły lub doznały rozstroju zdrowia fizycznego lub psychicznego w wyniku aktu terrorystycznego;

osoby, które poniosły szkodę majątkową, jeżeli nie są uznawane za ofiary aktów terrorystycznych ani za osoby uprawnione do otrzymania kompensaty, świadczeń lub odszkodowania z innego tytułu;

osoby, które zgodnie z warunkami i hierarchią ustanowionymi w obowiązujących przepisach prawa mogą być uprawnione do otrzymania kompensaty lub skorzystania z określonych praw w razie śmierci ofiary z uwagi na ich pokrewieństwo z ofiarą (członkowie rodziny), fakt, że pozostawały z ofiarą w nieformalnym związku, lub fakt, że były osobami pozostającymi na utrzymaniu zmarłego;

osoby, które przedstawiają dowody potwierdzające, że padły ofiarą bezpośrednich i powtarzających się gróźb lub prób wymuszeń ze strony organizacji terrorystycznej;

osoby, które odniosły rany i doznały uszczerbku na zdrowiu skutkującego różnym stopniem niepełnosprawności, do drugiego stopnia pokrewieństwa;

osoby, które padły ofiarą ataków terrorystycznych, ale które w wyniku takiego ataku nie poniosły uszczerbku, są uprawnione do otrzymania odznaczeń i dowodów uznania, ale nie jakiegokolwiek kompensaty finansowej.

Czy mogę otrzymać kompensatę, jeżeli nie jestem obywatelem państwa członkowskiego UE?

W odniesieniu do przestępstw z użyciem przemocy lub przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności:

Tak, jeżeli państwo, którego ofiara jest obywatelką, udziela podobnej pomocy obywatelom Hiszpanii na swoim terytorium. Taka praktyka uznawania, w ramach której należy odwołać się do właściwych przepisów prawa państwa którego ofiara jest obywatelką, musi być odpowiednio udokumentowana, przy czym dokument poświadczający uznanie należy załączyć do wniosku o przyznanie ostatecznej kompensaty np. z tytułu tymczasowej niezdolności do pracy lub doznania uszczerbku na zdrowiu skutkującego niepełnosprawnością. Administracja hiszpańska zbada treść i obowiązywanie prawa obcego, na które się powołano, oraz ustali, czy można je w danym przypadku zastosować.

Jeżeli chodzi o przestępstwa o charakterze terrorystycznym, aby ofiary takich przestępstw mogły skorzystać z systemu pomocy, świadczeń i kompensat przewidzianych w ustawodawstwie hiszpańskim, akty terrorystyczne muszą być popełnione na terytorium Hiszpanii lub na terytorium podlegającym jurysdykcji hiszpańskiej po dniu 1 stycznia 1960 r.

Jeżeli ofiara poniosła szkodę w wyniku aktu terrorystycznego popełnionego na terytorium Hiszpanii lub na terytorium podlegającym jurysdykcji hiszpańskiej po dniu 1 stycznia 1960 r., przysługuje jej prawo do kompensaty przewidzianej w obowiązujących przepisach prawa, niezależnie od jej obywatelstwa.

Prawo do skorzystania z programu kompensat przewidzianego w ustawodawstwie hiszpańskim przysługuje również następującym kategoriom osób:

obywatelom Hiszpanii, którzy podczas pobytu za granicą padli ofiarą grup zazwyczaj działających w Hiszpanii lub którzy padli ofiarą aktów terrorystycznych skierowanych przeciwko państwu hiszpańskiemu lub interesom Hiszpanii;

obywatelom Hiszpanii, którzy padli ofiarą aktów terrorystycznych popełnionych poza granicami Hiszpanii i którzy nie należą do kategorii wskazanej w powyższym punkcie;

osobom biorącym udział w operacjach służących zapewnieniu pokoju i bezpieczeństwa będącym członkami hiszpańskich kontyngentów za granicą, które padły ofiarą ataku terrorystycznego.

Czy mogę dochodzić kompensaty od państwa, jeżeli w nim mieszkam lub z niego pochodzę (jest to państwo mojego zamieszkania lub obywatelstwa), nawet jeżeli czyn zabroniony został popełniony w innym państwie członkowskim UE? Czy mogę tak uczynić zamiast dochodzić kompensaty w państwie, w którym doszło do popełnienia czynu zabronionego? Jeżeli tak, na jakich warunkach?

W odniesieniu do przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności przepisy prawa hiszpańskiego regulują przebieg procedur postępowania z bezpośrednimi i pośrednimi ofiarami przestępstw przewidzianych w obowiązujących przepisach i przyznawania im kompensat – zarówno tymczasowych, jak i ostatecznych – jeżeli przestępstwo zostało popełnione w Hiszpanii, a wnioskodawca zwracający się o przyznanie kompensaty ma miejsce zwykłego pobytu w innym państwie członkowskim UE.

W takich przypadkach, jeżeli wniosek o przyznanie kompensaty państwowej przewidzianej w ustawodawstwie hiszpańskim został złożony za pośrednictwem organów pomocniczych państwa, w którym wnioskodawca ma miejsce zwykłego pobytu, organ odpowiedzialny za podjęcie decyzji w Hiszpanii (tj. Dyrekcja Generalna ds. Kosztów Personelu oraz Emerytur i Rent Państwowych (Dirección General de Costes de Personal y Pensiones Públicas) w Ministerstwie Finansów i Administracji Publicznej (Ministerio de Hacienda y Función Pública)) ma obowiązek przekazać wnioskodawcy oraz organowi pomocniczemu: potwierdzenie otrzymania wniosku o kompensatę państwową, informacje o organie prowadzącym postępowanie w sprawie, terminie na wydanie decyzji w sprawie oraz – w miarę możliwości – przewidywanym terminie wydania tej decyzji; decyzję kończącą postępowanie w sprawie.

Ponadto Dyrekcja Generalna ds. Kosztów Personelu oraz Emerytur i Rent Państwowych może – jako organ rozstrzygający – nawiązać współpracę z organem pomocniczym państwa, w którym osoba ubiegająca się o kompensatę ma miejsce zwykłego pobytu, aby zorganizować przesłuchanie wnioskodawcy lub każdej innej osoby, której przesłuchanie Dyrekcja Generalna uzna za konieczne.

W tym celu Dyrekcja może zwrócić się do organu pomocniczego o zapewnienie wszelkich środków potrzebnych organowi rozpoznającemu wniosek do bezpośredniego przeprowadzenia przesłuchania danej osoby, w szczególności za pośrednictwem połączenia telefonicznego lub w drodze wideokonferencji, jeżeli wyrazi ona na to zgodę.

Czy muszę zawiadomić policję o popełnieniu przestępstwa, aby móc dochodzić kompensaty?

Tak, jest taki wymóg w odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności**, choć jeżeli chodzi o takie przestępstwa, właściwe organy mogą również wszcząć postępowanie karne z urzędu, bez konieczności składania na policji zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa.

Co do zasady możliwość uzyskania kompensaty jest uzależniona od treści orzeczenia kończącego postępowanie karne w sprawie, od którego środek zaskarżenia nie przysługuje. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ofiara przestępstwa lub osoby uprawnione znajdujące się w trudnej sytuacji finansowej mają prawo do otrzymania tymczasowej kompensaty w toku postępowania karnego. Ofiara może się ubiegać o tymczasową kompensatę w razie zgłoszenia zdarzenia właściwym organom lub w razie wszczęcia postępowania karnego przez właściwe organy – bez konieczności składania zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa.

Czy muszę czekać na zakończenie dochodzenia policyjnego lub postępowania karnego przed wystąpieniem o kompensatę?

W odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** aby uzyskać kompensatę, ofiara obowiązana jest dołączyć do wniosku odpis prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie karne, niezależnie od tego, czy jest to wyrok, wyrok zaoczny, postanowienie o umorzeniu postępowania w związku ze śmiercią oskarżonego czy postanowienie o umorzeniu postępowania z innych przyczyn.

W odniesieniu do **przestępstw o charakterze terrorystycznym** w celu przyznania ofierze kompensaty i innych świadczeń przewidzianych w prawie hiszpańskim wymagane jest, by uzyskała ona – w drodze prawomocnego orzeczenia – prawo do odszkodowania z tytułu odpowiedzialności cywilnej za czyny i ich skutki, które podlegają odpowiedzialności odszkodowawczej, albo – w przypadku niewydania takiego orzeczenia – by przeprowadzono odpowiednie dochodzenie/śledztwo lub postępowanie sądowe w sprawie popełnionego przestępstwa.

Czy muszę dochodzić najpierw odszkodowania od sprawcy – jeżeli został zidentyfikowany?

W odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** aby uzyskać kompensatę, ofiara ma obowiązek dołączyć do wniosku odpis prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie karne, niezależnie od tego, czy jest to wyrok, wyrok zaoczny, postanowienie o umorzeniu postępowania w związku ze śmiercią oskarżonego czy postanowienie o umorzeniu postępowania z innych przyczyn. Oznacza to, że aby uzyskać kompensatę, ofiara ma obowiązek najpierw wystąpić o wszczęcie postępowania sądowego przeciwko domniemanemu sprawcy przestępstwa.

W odniesieniu do **przestępstw o charakterze terrorystycznym** w celu przyznania ofierze kompensaty i innych świadczeń przewidzianych w prawie hiszpańskim wymagane jest, by uzyskała ona – w drodze prawomocnego orzeczenia – prawo do odszkodowania z tytułu odpowiedzialności cywilnej za czyny i ich skutki, które podlegają odpowiedzialności odszkodowawczej, albo – w przypadku niewydania takiego orzeczenia – by przeprowadzono odpowiednie dochodzenie/śledztwo lub postępowanie sądowe w sprawie popełnionego przestępstwa.

W związku z tym, aby ofiara mogła wystąpić z wnioskiem o przyznanie kompensaty i świadczeń przewidzianych w obowiązujących przepisach, konieczne jest wszczęcie postępowania sądowego lub przynajmniej śledztwa/dochodzenia w sprawie popełnionego przestępstwa.

Jeżeli sprawca nie został zidentyfikowany lub skazany, czy jestem nadal uprawniony do otrzymania kompensaty? Jeżeli tak, jakie dowody powinienem przedstawić na potwierdzenie mojego roszczenia?

W odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** jeżeli tożsamość sprawcy nie została ustalona, ofiara nie może wystąpić o przyznanie kompensaty, ponieważ zgodnie z jednym z wymogów obowiązujących w tym zakresie konieczne jest przedstawienie odpisu prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie karne, stwierdzającego winę domniemanego sprawcy. Jeżeli postępowanie karne jeszcze się nie zakończyło – tj. orzeczenie kończące postępowanie karne w sprawie, do którego środek zaskarżenia nie przysługuje, nie zostało jeszcze wydane – dopuszcza się możliwość wystąpienia z wnioskiem o przyznanie tymczasowej kompensaty, pod warunkiem przedstawienia dowodów potwierdzających trudną sytuację finansową ofiary przestępstwa lub osób uprawnionych.

Jeżeli domniemany sprawca nie stawia się przed sądem, do wniosku o przyznanie kompensaty należy załączyć odpis stosownego wyroku zaocznego.

Jednym z dokumentów, które należy załączyć do wniosku o przyznanie tymczasowej kompensaty, jest sporządzony przez prokuraturę protokół wskazujący dowody prima facie pozwalające domniemywać, że śmierć ofiary lub doznane przez nią obrażenia bądź poniesione szkody zostały wyrządzone w wyniku umyślnego (popełnionego z premedytacją) przestępstwa z użyciem przemocy.

W odniesieniu do **przestępstw o charakterze terrorystycznym** prawo do otrzymania kompensaty i świadczeń przewidzianych w ustawodawstwie hiszpańskim jest uzależnione od przeprowadzenia dochodzenia/śledztwa lub postępowania sądowego w sprawie popełnionego przestępstwa.

Czy istnieje termin na wniesienie wniosku o kompensatę?

W odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** termin wnoszenia o kompensatę wynosi zasadniczo jeden rok od popełnienia przestępstwa.

W odniesieniu do **przestępstw o charakterze terrorystycznym** termin do złożenia wniosku o kompensatę za szkody na osobie lub szkody majątkowe wynosi zasadniczo jeden rok, przy czym biegnie on od daty wyrządzenia szkody.

Jakie straty i wydatki zostaną pokryte przez kompensatę?

a) W odniesieniu do ofiary przestępstwa

– Szkoda majątkowa

W odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** kompensatę przyznaje się w razie **śmierci, ciężkiego uszczerbku na zdrowiu lub poważnego rozstroju zdrowia fizycznego lub psychicznego.**

Za **ciężki uszczerbek na zdrowiu** uznaje się obrażenia naruszające integralność cielesną lub powodujące rozstrój zdrowia fizycznego lub psychicznego, skutkujące tymczasową albo trwałą niepełnosprawnością osoby, która ich doznała.

Zgodnie z hiszpańskimi przepisami prawa w zakresie zabezpieczenia społecznego **uszczerbek na zdrowiu lub rozstrój zdrowia fizycznego lub psychicznego** musi być dostatecznie poważny, aby można było uznać ofiarę za trwale niepełnosprawną albo za tymczasowo niezdolną do pracy przez okres dłuższy niż sześć miesięcy. Za trwałą niepełnosprawność uznaje się niepełnosprawność w stopniu co najmniej 33%.

W odniesieniu do **przestępstw o charakterze terrorystycznym** kompensatę zwykłą przyznaje się w następujących przypadkach:

Śmierć: poniesione przez osoby uprawnione koszty sprowadzenia zwłok, pogrzebu oraz pochówku lub kremacji zwłok osób, które zginęły w wyniku ataku terrorystycznego i które nie były objęte polisą ubezpieczeniową, pokrywa państwo do wysokości określonej w przepisach.

Ponadto, w stosownych przypadkach, osoby uprawnione mają prawo do:

otrzymania nadzwyczajnego świadczenia zasądzonego orzeczeniem, od którego środek zaskarżenia nie przysługuje, wydanym w postępowaniu dotyczącym odpowiedzialności cywilnej z tytułu rozstroju zdrowia fizycznego lub psychicznego spowodowanego zdarzeniem;

naprawienia poniesionych szkód majątkowych;

wsparcia na pokrycie kosztów leczenia oraz kosztów dodatkowej opieki zdrowotnej i psychospołecznej;

otrzymania kompensaty edukacyjnej;

przyznania kompensaty mieszkaniowej;

przyznania nadzwyczajnej kompensaty przyznawanej w przypadku wystąpienia niecierpiącej zwłoki potrzeby;

otrzymania odznaczeń przyznawanych przez Kapitułę Królewskiego Orderu Uznania dla Cywilnych Ofiar Terroryzmu (Real Orden de Reconocimiento Civil a las Víctimas del Terrorismo).

Szkoda na osobie:

osoby, które doznały **uszczerbku na zdrowiu fizycznym**, są uprawnione do uzyskania zwrotu kosztów leczenia, protez i zabiegów chirurgicznych poniesionych w związku z aktem terrorystycznym, jeżeli uzasadnią te koszty oraz jeżeli nie są uprawnione do uzyskania zwrotu takich kosztów w ramach jakiegokolwiek publicznego lub prywatnego systemu opieki społecznej.

W tym kontekście można wyróżnić następujące sytuacje:

niepełnosprawność w stopniu znacznym;

trwała niezdolność do wykonywania jakiegokolwiek zawodu;

trwała niezdolność do wykonywania stałego zawodu;

częściowa trwała niezdolność do pracy: w takim przypadku przyznaje się kompensatę finansową w stałej wysokości.

Ponadto, w stosownych przypadkach, osoby uprawnione mają prawo do:

otrzymania nadzwyczajnego świadczenia zasądzonego orzeczeniem, do którego środek zaskarżenia nie przysługuje, wydanym w postępowaniu dotyczącym odpowiedzialności cywilnej z tytułu rozstroju zdrowia fizycznego lub psychicznego spowodowanego zdarzeniem;

naprawienia poniesionych szkód majątkowych;

wsparcia na pokrycie kosztów leczenia oraz kosztów dodatkowej opieki zdrowotnej i psychospołecznej; otrzymania kompensaty edukacyjnej;

przyznania kompensaty mieszkaniowej;

przyznania nadzwyczajnej kompensaty przyznawanej w przypadku wystąpienia niecierpiącej zwłoki potrzeby;

otrzymania odznaczeń przyznawanych przez Kapitułę Królewskiego Orderu Uznania dla Cywilnych Ofiar Terroryzmu (Real Orden de Reconocimiento Civil a las Víctimas del Terrorismo).

Trwały uszczerbek niepowodujący niepełnosprawności: w takim przypadku wysokość kompensaty zależy od wyników badania mającego na celu ocenę stopnia uszczerbku na zdrowiu przeprowadzonego zgodnie z systemem ustanowionym dla ofiar wypadków drogowych, w ramach którego wykorzystuje się skalę ustanowioną w przepisach prawa dotyczących zabezpieczenia społecznego w zakresie wysokości świadczeń z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, okaleczenia i zniekształcenia ciała oraz doznania uszczerbku na zdrowiu niepowodującego niepełnosprawności w rezultacie wypadku w miejscu pracy lub choroby zawodowej.

Jeżeli chodzi o ustalanie wysokości kompensaty z tytułu skutków wypadków drogowych, uwzględniając urazy fizyczne, psychiczne, sensoryczne i organiczne oraz oszczędzenie, które powstały w wyniku doznanych obrażeń oraz utrzymują się po zakończeniu procesu leczenia, w ramach systemu ustanowionego dla ofiar wypadków drogowych przewidziano możliwość pokrycia przyszłych wydatków na opiekę zdrowotną, protezy, rehabilitację w miejscu zamieszkania i w placówkach opieki zdrowotnej oraz pokrycia kosztów poniesionych m.in. w związku z utratą samodzielności.

System ten obejmuje również przypadki tymczasowej niezdolności do pracy, do których może dochodzić w sytuacji, gdy ofiara korzysta ze świadczeń opieki zdrowotnej i nie jest w stanie pracować zawodowo ani prowadzić swojej zwykłej działalności.

Podobnie ofiary terroryzmu, które doznały trwałego uszczerbku na zdrowiu niepowodującego niepełnosprawności, są w stosownych przypadkach uprawnione do:

otrzymania nadzwyczajnego świadczenia zasądzonego orzeczeniem, do którego środek zaskarżenia nie przysługuje, wydanym w postępowaniu dotyczącym odpowiedzialności cywilnej z tytułu rozstroju zdrowia fizycznego lub psychicznego spowodowanego zdarzeniem;

naprawienia poniesionych szkód majątkowych;

wsparcia na pokrycie kosztów leczenia oraz kosztów dodatkowej opieki zdrowotnej i psychospołecznej;

zwolnienia z chesnego;

przyznania kompensaty mieszkaniowej;

przyznania nadzwyczajnej kompensaty przyznawanej w przypadku wystąpienia niecierpiącej zwłoki potrzeby;

otrzymania odznaczeń przyznawanych przez Kapitułę Królewskiego Orderu Uznania dla Cywilnych Ofiar Terroryzmu (Real Orden de Reconocimiento Civil a las Víctimas del Terrorismo).

Tymczasowa niezdolność do pracy: w tym kontekście przyjmuje się, że ofiara jest tymczasowo niezdolna do pracy wówczas, gdy korzysta ze świadczeń opieki zdrowotnej oraz nie jest w stanie w tym czasie pracować zawodowo ani prowadzić swojej zwykłej działalności.

Ponadto – w stosownych przypadkach – ofiary są również uprawnione do otrzymania dodatkowej kompensaty przyznawanej osobom trwale niepełnosprawnym lub osobom, które doznały trwałego uszczerbku na zdrowiu niepowodującego niepełnosprawności, z wyjątkiem kompensaty edukacyjnej.

Uprowadzenie: kompensata dla ofiar uprowadzenia obejmuje kompensatę finansową w stałej wysokości oraz kompensatę z tytułu szkody na osobie, którą ofiara poniosła w związku z uprowadzeniem.

Podobnie osobom uprawnionym przysługuje prawo do otrzymania kompensaty z tytułu szkody na osobie, którą poniosły w związku z uprowadzeniem, a także innego rodzaju wsparcia, np.:

otrzymania nadzwyczajnego świadczenia zasądzonego orzeczeniem, od którego środek zaskarżenia nie przysługuje, wydanym w postępowaniu dotyczącym odpowiedzialności cywilnej z tytułu rozstroju zdrowia fizycznego lub psychicznego spowodowanego zdarzeniem;

naprawienia poniesionych szkód majątkowych;

wsparcia na pokrycie kosztów leczenia oraz kosztów dodatkowej opieki zdrowotnej i psychospołecznej;

przyznania kompensaty mieszkaniowej;

przyznania nadzwyczajnej kompensaty przyznawanej w przypadku wystąpienia niecierpiącej zwłoki potrzeby;

otrzymania odznaczeń przyznawanych przez Kapitułę Królewskiego Orderu Uznania dla Cywilnych Ofiar Terroryzmu (Real Orden de Reconocimiento Civil a las Víctimas del Terrorismo).

Szkoda majątkowa: kompensata z tego tytułu ma charakter uzupełniający względem każdego innego świadczenia przyznanego przez organy publiczne lub odszkodowania w ramach umowy ubezpieczenia, w związku z czym odejmuje się od niej kwoty tego rodzaju innych świadczeń lub odszkodowania.

Kompensata nie przysługuje z tytułu zniszczenia mienia publicznego.

Osobom uprawnionym przysługuje:

Kompensata za szkodę wyrządzoną w lokalu mieszkalnym:

w przypadku **głównego lokalu mieszkalnego** osób fizycznych – przy czym pod pojęciem głównego lokalu zasadniczo rozumiany jest budynek stanowiący miejsce zamieszkania danej osoby lub rodziny przez co najmniej sześć miesięcy w roku – kompensata przysługuje z tytułu uszkodzenia konstrukcji, wyposażenia i mebli, które trzeba wymienić w celu przywrócenia poprzednich warunków mieszkaniowych, z wyjątkiem niektórych określonych elementów; w odniesieniu do **lokalu niebędącego głównym lokalem mieszkalnym** wysokość kompensaty wynosi 50 % wartości szkody, przy czym nie może przekraczać maksymalnej wysokości kompensaty z tytułu szkody wyrządzonej w lokalu mieszkalnym określonej w mających zastosowanie przepisach.

Zakwaterowanie tymczasowe:

jeżeli pokrzywdzeni w wyniku ataku terrorystycznego muszą tymczasowo opuścić zajmowany lokal na czas przeprowadzenia remontu, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych może pokryć część wydatków związanych z koniecznością znalezienia tymczasowego zakwaterowania.

Kompensata za szkodę wyrządzoną w budynkach handlowych lub przemysłowych:

kompensata obejmuje wartość napraw niezbędnych do wznowienia działalności w takich budynkach, w tym w odniesieniu do zniszczonych mebli i wyposażenia, przy czym jej maksymalną wysokość określono w mających zastosowanie przepisach.

Kompensata za szkodę wyrządzoną w pojeździe:

kompensata przysługuje z tytułu szkód wyrządzonych w pojazdach prywatnych, jak również w pojazdach wykorzystywanych do transportu naziemnego osób lub towarów;

istotne jest, aby w chwili zdarzenia posiadać aktualną obowiązkową polisę ubezpieczeniową, jeżeli przepisy szczególne wymagają takiego ubezpieczenia; kompensata obejmuje niezbędne koszty naprawy pojazdu, a także wsparcie na wypadek zniszczenia pojazdu.

Kompensata edukacyjna: kompensata edukacyjna przysługuje wówczas, gdy w wyniku aktu terrorystycznego osoba studiująca, wdowiec lub wdowa po tej osobie, jej konkubent, konkubina lub osierocone dzieci bądź rodzice, rodzeństwo lub opiekunowie prawni ponieśli szkodę, która spowodowała utratę zdolności do wykonywania stałego zawodu, zgodnie z wymogami określonymi we właściwych przepisach prawa.

W **wyjątkowych** przypadkach państwo przejmuje zobowiązanie do wypłaty ofiarom ataków terrorystycznych odszkodowania z tytułu odpowiedzialności cywilnej za śmierć lub uszczerbek na zdrowiu fizycznym lub psychicznym; przypadki te obejmują: śmierć, niepełnosprawność w stopniu znacznym, trwałą niezdolność do wykonywania jakiegokolwiek zawodu, trwałą niezdolność do wykonywania stałego zawodu, częściową trwałą niezdolność do pracy, trwałą uszczerbek na zdrowiu niepowodujący niepełnosprawności oraz uprowadzenie.

– Szkoda niemajątkowa (krzywda)

W odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** skutkujących rozstrojem zdrowia psychicznego ofiary (krzywda) kwota kompensaty pokryje koszty terapii dowolnie wybranej przez ofiarę – do wysokości określonej w hiszpańskich przepisach prawa.

Jeżeli chodzi o krzywdę w odniesieniu do **przestępstw o charakterze terrorystycznym**, ofiary ataków terrorystycznych niezwłocznie otrzymają nieodpłatną pomoc psychologiczną i psychiatryczną niezbędną do zaspokojenia ich potrzeb w zakresie opieki; pomoc ta będzie świadczona przez okres, którego długość ustalona zgodnie z kryteriami medycznymi będzie odpowiednia do zagwarantowania możliwie jak najszybszego i jak najskuteczniejszego powrotu do zdrowia psychicznego.

Kompensatę tę przyznaje się zarówno samym ofiarom bezpośrednim, jak i osobom, wobec których wystosowywano groźby, a także członkom ich rodzin lub osobom, z którymi pozostają w nieformalnym związku.

b) Prawa osób uprawnionych lub członków rodzin ofiar

– Szkoda majątkowa

W odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** rodziców małoletniego, który zmarł wskutek popełnienia takiego przestępstwa, uznaje się za osoby uprawnione będące ofiarami pośrednimi.

W takich przypadkach pomoc ogranicza się do kompensaty na pokrycie **kosztów pogrzebu** faktycznie poniesionych przez rodziców lub opiekunów zmarłego dziecka, w granicach przewidzianych w ustawodawstwie hiszpańskim.

Wydatki związane z organizacją stypy, a także ze sprowadzeniem, z pochówkiem lub kremacją zwłok uznaje się za koszty pogrzebu kwalifikujące się do zwrotu.

W przypadku **przestępstw o charakterze terrorystycznym** państwo pokryje **koszty sprowadzenia zwłok, pogrzebu oraz pochówku lub kremacji zwłok** osób, które zginęły w wyniku ataku terrorystycznego i które nie były objęte polisą ubezpieczeniową, do wysokości określonej w obowiązujących przepisach.

- Szkoda niemajątkowa (krzywda):

ból i cierpienie członków rodziny lub osób uprawnionych /kompensata dla osób pozostających przy życiu po śmierci ofiary czynu zabronionego

W odniesieniu do **przestępstw o charakterze terrorystycznym** kompensata przyznawana w celu zapewnienia wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego bezpośrednim ofiarom aktów terrorystycznych obejmuje również członków rodzin takich ofiar i osoby, z którymi pozostają one w nieformalnym związku, które mogą odczuć skutki psychologiczne związane z aktami terrorystycznymi na późniejszym etapie: takie osoby są uprawnione do uzyskania zwrotu kosztów opieki psychologicznej na podstawie skierowania wypisanego przez lekarza, do poziomu ustalonego dla indywidualnego trybu leczenia.

Czy kompensata zostanie wypłacona jednorazowo czy będzie wypłacana w miesięcznych ratach?

Co do zasady w odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** kwota kompensaty nie może przekraczać kwoty odszkodowania zasądzonej w orzeczeniu.

Kwotę kompensaty określa się poprzez zastosowanie zbioru zasad, pod warunkiem że nie przekracza ona kwoty zasądzonej w orzeczeniu:

w razie **tymczasowej niezdolności do pracy** po upływie pierwszych sześciu miesięcy wypłacona zostanie kwota odpowiadająca dwukrotności obowiązującego dziennego wskaźnika dochodów IPREM (*Indicador Público de Renta de Efectos Múltiples*) za okres niezdolności do pracy, w którym dokonywane będą odpowiednie miesięczne płatności.

Wskaźnik IPREM jest ustalany corocznie i wykorzystywany w celu wyznaczenia kwoty określonych świadczeń lub progno uprawniającego do otrzymania określonych świadczeń, uprawnień lub dostępu do usług publicznych.

W razie **uszczerbku na zdrowiu powodującego niepełnosprawność** maksymalna należna kwota jest związana z obowiązującym miesięcznym wskaźnikiem dochodów IPREM na dzień wystąpienia obrażeń lub uszczerbku na zdrowiu danej osoby oraz zależy od stopnia niepełnosprawności:

częściowa trwała niezdolność do pracy: 40 comiesięcznych świadczeń;

trwała niezdolność do wykonywania stałego zawodu: 60 comiesięcznych świadczeń;

trwała niezdolność do wykonywania jakiegokolwiek zawodu: 90 comiesięcznych świadczeń;

niepełnosprawność w stopniu znacznym: 130 comiesięcznych świadczeń;

W razie **śmierci** maksymalna należna kompensata obejmuje 120 comiesięcznych świadczeń równych wskaźnikowi dochodów IPREM, który obowiązywał w momencie zgonu.

Kwota kompensaty na pokrycie **kosztów pogrzebu**, którą przyznaje się rodzicom lub opiekunom małoletniego bądź niepełnosprawnego dorosłego zmarłego bezpośrednio w wyniku przestępstwa, pokrywa faktycznie poniesione koszty, przy czym jej maksymalny wymiar obejmuje pięć comiesięcznych świadczeń w wysokości wskaźnika dochodów IPREM, który obowiązywał w dniu śmierci ofiary.

Kompensatę na pokrycie kosztów terapii w przypadku przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności, które spowodowały uszczerbek na zdrowiu psychicznym ofiary, wypłaca się zgodnie z następującymi kryteriami:

jeżeli wniosek o przyznanie kompensaty został złożony przed rozpoczęciem leczenia, dopuszcza się możliwość uzgodnienia kwoty kompensaty na podstawie miesięcznej raty wskaźnika dochodów IPREM. Jeżeli kwota ta nie wystarcza na pokrycie kosztów leczenia, na wniosek zainteresowanego pozostała kwota może zostać pokryta w drodze jednorazowego świadczenia lub kilku świadczeń otrzymywanych przez okres do zakończenia leczenia bądź – w stosownych przypadkach – do osiągnięcia maksymalnej kwoty kompensaty;

jeżeli kompensatę przyznano po rozpoczęciu leczenia, wydatki poniesione przez daną osobę zostają pokryte wraz z przyszłymi wydatkami na ten cel przez okres do końca leczenia lub – w stosownych przypadkach – do osiągnięcia maksymalnej kwoty kompensaty;

jeżeli w chwili złożenia wniosku wykazane zostanie, że leczenie dobiegło końca, kompensatę wypłaca się w formie jednorazowego świadczenia w wysokości poniesionych wydatków, jednak nie większej niż maksymalna dopuszczalna kwota. W przypadku bezspornej konieczności wznowienia leczenia oraz nieosiągnięcia maksymalnej kwoty kompensaty dopuszcza się możliwość pokrycia nowo poniesionych wydatków z tytułu dalszego leczenia.

Ponadto przyznana może zostać **tymczasowa kompensata** przed wydaniem orzeczenia sądowego kończącego postępowanie karne, od którego środek zaskarżenia nie przysługuje, jeżeli wykazane zostanie, że ofiara lub osoby uprawnione znajdują się w trudnej sytuacji finansowej. Kompensatę tę można otrzymać w formie jednorazowej płatności lub regularnych płatności.

W odniesieniu do **przestępstw o charakterze terrorystycznym:**

w razie śmierci kompensata zostanie przyznana jednorazowo w kwocie ustalonej zgodnie z przepisami prawa.

Kompensatę przyznaną **na pokrycie kosztów sprowadzenia zwłok, pogrzebu oraz pochówku lub kremacji zwłok** osób, które zginęły w wyniku ataku terrorystycznego i które nie były objęte polisą ubezpieczeniową, wypłaca się w formie jednorazowego świadczenia, którego maksymalną wysokość określono w obowiązujących przepisach prawa.

W przypadku szkody na osobie: w razie **niepełnosprawności w stopniu znacznym, trwałej niezdolności do wykonywania jakiegokolwiek zawodu, trwałej niezdolności do wykonywania stałego zawodu oraz częściowej trwałej niezdolności do pracy** kompensatę wypłaca się jednorazowo w kwocie ustalonej zgodnie z przepisami prawa.

W razie **trwałego uszczerbku na zdrowiu niepowodującego niepełnosprawności** kompensatę wypłaca się jednorazowo albo w formie comiesięcznych świadczeń, w zależności od przewidzianej skali.

W razie **tymczasowej niezdolności do pracy** maksymalna wysokość kompensaty odpowiada 18 miesięcznym świadczeniom.

W razie **uprowadzenia**, oprócz jednorazowego świadczenia stanowiącego kompensatę z tytułu szkody na osobie poniesionej wskutek uprowadzenia, ofiara jest również uprawniona do uzyskania kompensaty, której wysokość zależy od czasu trwania uprowadzenia liczonego w dniach, ale która nie może przekraczać maksymalnego poziomu wyznaczonego dla kompensaty z tytułu częściowej trwałej niezdolności do pracy.

W razie szkody majątkowej: kompensata z tego tytułu ma charakter uzupełniający względem każdego innego świadczenia przyznanego przez organy publiczne lub odszkodowania w ramach umowy ubezpieczenia, w związku z czym odejmuje się od niej kwoty tego rodzaju innych świadczeń lub odszkodowania.

Kompensata nie przysługuje z tytułu zniszczenia mienia publicznego.

Co do zasady kwoty określone we właściwych przepisach prawa wypłaca się jednorazowo, z wyjątkiem kompensaty z tytułu wydatków na tymczasowe zakwaterowanie – taką kompensatę wypłaca się miesięcznych ratach i oblicza w ujęciu dziennym, jeżeli miejscem zakwaterowania jest hotel, lub w ujęciu miesięcznym, jeżeli wynajmowany jest lokal.

Osobom uprawnionym przysługuje:

Kompensata za szkodę wyrządzoną w lokalu mieszkalnym:

w przypadku **głównego lokalu mieszkalnego** osób fizycznych – przy czym pod pojęciem głównego lokalu zasadniczo rozumiany jest budynek stanowiący miejsce zamieszkania danej osoby lub rodziny przez co najmniej sześć miesięcy w roku – kompensata przysługuje z tytułu uszkodzenia konstrukcji, wyposażenia i mebli, które trzeba wymienić w celu przywrócenia poprzednich warunków mieszkaniowych, z wyjątkiem niektórych określonych elementów;

W odniesieniu do **lokalu niebędącego głównym lokalem mieszkalnym** wysokość kompensaty obejmuje 50 % wartości szkody, przy czym nie może przekraczać maksymalnej wysokości kompensaty z tytułu szkody wyrządzonej w lokalu mieszkalnym określonej w mających zastosowanie przepisach.

Zakwaterowanie tymczasowe:

jeżeli pokrzywdzeni w wyniku ataku terrorystycznego muszą tymczasowo opuścić zajmowany lokal na czas przeprowadzenia remontu, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych może pokryć część wydatków związanych z koniecznością znalezienia tymczasowego zakwaterowania.

Kompensata za szkodę wyrządzoną w budynkach handlowych lub przemysłowych:

kompensata obejmuje wartość napraw niezbędnych do wznowienia działalności w takich budynkach, w tym w odniesieniu do zniszczonych mebli i wyposażenia, przy czym jej maksymalną wysokość określono we właściwych przepisach prawa.

Kompensata za szkodę wyrządzoną w pojeździe:

kompensata przysługuje z tytułu szkód wyrządzonych w pojazdach prywatnych, jak również w pojazdach wykorzystywanych do transportu naziemnego osób lub towarów;

istotne jest, aby w chwili zdarzenia posiadać aktualną obowiązkową polisę ubezpieczeniową, jeżeli przepisy szczególne wymagają takiego ubezpieczenia;

kompensata obejmuje niezbędne koszty naprawy pojazdu, a także wsparcie na wypadek zniszczenia pojazdu.

Kompensata edukacyjna: kompensata edukacyjna przysługuje wówczas, gdy w wyniku aktu terrorystycznego osoba studiująca, wdowiec lub wdowa po tej osobie, jej konkubent, konkubina lub osierocone dzieci bądź rodzice, rodzeństwo lub opiekunowie prawni ponieśli szkodę, która spowodowała utratę zdolności do wykonywania stałego zawodu, zgodnie z wymogami określonymi we właściwych przepisach prawa.

System płatności w ratach stosuje się w przypadkach tymczasowej niezdolności do pracy oraz uszczerbku na zdrowiu powodującego niepełnosprawność, który poniesiono wskutek ataku terrorystycznego, w zakresie określonym w przepisach prawa hiszpańskiego.

W przypadkach, w których ze względu na powagę doznanego uszczerbku istnieją uzasadnione przesłanki, by domniemywać, że u ofiary zostanie stwierdzona w późniejszym czasie całkowita trwała niezdolność do wykonywania jej stałego zawodu, trwała niezdolność do wykonywania jakiegokolwiek zawodu lub niepełnosprawność w stopniu znacznym, możliwa jest wypłata kompensaty w ratach do maksymalnej wysokości przewidzianej w obowiązujących przepisach.

W **wyjatkowych** przypadkach państwo przejmuje zobowiązanie do wypłaty właściwego odszkodowania z tytułu odpowiedzialności cywilnej za śmierć bądź uszczerbek na zdrowiu fizycznym lub psychicznym; przypadki te obejmują: **śmierć, niepełnosprawność w stopniu znacznym, trwałą niezdolność do wykonywania jakiegokolwiek zawodu, trwałą niezdolność do wykonywania stałego zawodu, częściową trwałą niezdolność do pracy, trwałe uszczerbki na zdrowiu niepowodujące niepełnosprawności oraz uprowadzenie**. Taka nadzwyczajna kompensata jest zazwyczaj wypłacana w formie jednorazowego świadczenia – nie dotyczy to jednak przypadków, w których ofiara doznała trwałego uszczerbku niepowodującego niepełnosprawności lub padła ofiarą uprowadzenia.

W jaki sposób moje własne zachowanie w związku z czynem zabronionym, moja karalność lub brak współpracy w toku postępowania o kompensatę wpływają na otrzymanie kompensaty lub wysokość kwoty, którą otrzymam?

W odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy lub przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** właściwy organ może odmówić przyznania kompensaty bądź obniżyć jej kwotę, jeżeli jej przyznanie w pełnej lub pomniejszonej kwocie byłoby sprzeczne z zasadami sprawiedliwości lub z porządkiem publicznym ze względu na następujące okoliczności stwierdzone w orzeczeniu: zachowanie osoby uprawnionej bezpośrednio lub pośrednio przyczyniło się do popełnienia przestępstwa lub do zwiększenia stopnia doznanego uszczerbku; osoba uprawniona jest powiązana ze sprawcą przestępstwa lub należy do organizacji, której członkowie dopuszczają się przestępstw z użyciem przemocy. Jeżeli osoba, która w wyniku popełnienia przestępstwa poniosła śmierć, spełnia jedną z wymienionych powyżej przesłanek uzasadniających odmowę wypłaty kompensaty lub obniżenie jej kwoty, osoby uprawnione mogą otrzymać kompensatę, występując w charakterze ofiar pośrednich, o ile znajdują się w trudnej sytuacji finansowej.

W jaki sposób moja sytuacja finansowa może wpłynąć na szansę otrzymania przeze mnie kompensaty lub wysokość kwoty?

W odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** sytuacja finansowa osoby uprawnionej jest brana pod uwagę przy ustalaniu kwoty kompensaty, która ma zostać przyznana – w tym kontekście stosuje się następujące wagi:

wszelkie średnioroczne dochody osoby uprawnionej lub łącznie wszystkich osób uprawnionych (w przypadku kompensaty przyznawanej w następstwie śmierci), zgodnie z odpowiednią skalą;

wszelkie średnioroczne dochody ofiary przestępstwa na dzień, w którym doznała ona obrażeń lub uszczerbku na zdrowiu (kompensata z tytułu uszczerbku na zdrowiu skutkującego niepełnosprawnością), zgodnie z odpowiednią skalą.

Sytuacja finansowa osoby uprawnionej jest również brana pod uwagę przy ustalaniu, czy jest ona w wystarczającym stopniu zależna finansowo, by uzyskać uprawnienie do otrzymania stosownej kompensaty. Jeżeli osoba uprawniona znajduje się w trudnej sytuacji finansowej, zgodnie z obowiązującymi przepisami może otrzymywać tymczasową kompensatę do chwili wydania orzeczenia sądowego kończącego postępowanie karne, od którego środek zaskarżenia nie przysługuje.

W odniesieniu do **przestępstw o charakterze terrorystycznym** przy ustalaniu istnienia uprawnienia do kompensaty przyznawanej w związku ze śmiercią ofiary bierze się pod uwagę zależność finansową osoby uprawnionej od zmarłego w chwili jego śmierci spowodowanej aktem terrorystycznym; istnienie takiej zależności ustala się na podstawie wszelkiego rodzaju dochodów uzyskiwanych corocznie przez te osoby.

Czy istnieją jeszcze inne kryteria, które mogłyby wpłynąć na szansę otrzymania przeze mnie kompensaty lub wysokość kwoty?

Nie.

W jaki sposób zostanie obliczona kompensata?

W odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** kwota kompensaty nie może przekraczać kwoty odszkodowania zasądzonej w orzeczeniu. Konkretną kwotę kompensaty ustala się w oparciu o szereg zasad:

W razie **tymczasowej niezdolności do pracy** po upływie pierwszych sześciu miesięcy wypłacona zostanie kwota odpowiadająca dwukrotności obowiązującego dziennego wskaźnika dochodów IPREM (*Indicador Público de Renta de Efectos Múltiples*) za okres niezdolności do pracy, w którym wypłacane będą odpowiednie comiesięczne świadczenia.

W razie **uszczerbku na zdrowiu powodującego niepełnosprawność** maksymalna należna kwota jest związana z obowiązującym miesięcznym wskaźnikiem dochodów IPREM na dzień wystąpienia obrażeń lub uszczerbku na zdrowiu danej osoby oraz zależy od stopnia niepełnosprawności:

częściowa trwała niezdolność do pracy: 40 miesięcznych świadczeń;

trwała niezdolność do wykonywania stałego zawodu: 60 miesięcznych świadczeń;

trwała niezdolność do wykonywania jakiegokolwiek zawodu: 90 miesięcznych świadczeń;

niepełnosprawność w stopniu znacznym: 130 miesięcznych świadczeń;

Aby określić należną w takich przypadkach kwotę kompensaty, do maksymalnych kwot każdej właściwej kompensaty stosuje się następnie poniższe **współczynniki korygujące**:

wszelkie średnioroczne dochody ofiary przestępstwa na dzień, w którym doznała ona obrażeń lub uszczerbku na zdrowiu, zgodnie z następującą skalą:

dochody poniżej wskaźnika dochodów IPREM obowiązującego w tym dniu: współczynnik korygujący = 1;

dochody w wysokości między 101% a 200% wskaźnika: współczynnik korygujący = 0,90;

dochody w wysokości między 201% a 350% wskaźnika: współczynnik korygujący = 0,80;

dochody w wysokości powyżej 350% wskaźnika: współczynnik korygujący = 0,70;

liczba osób zależnych finansowo od ofiary w dniu, w którym doznała ona uszczerbku, zgodnie z kryteriami ustanowionymi w obowiązujących przepisach prawa, jeżeli osoby te zamieszkują wspólnie z ofiarą i pozostają na jej utrzymaniu, o ile nie uzyskują one jakichkolwiek dochodów w kwocie przekraczającej –

w ujęciu rocznym – 150 % rocznej wartości wskaźnika dochodów IPREM obowiązującego w dniu, w którym ofiara doznała uszczerbku, zgodnie z następującą skalą:

w przypadku 4 (lub więcej) osób pozostających na utrzymaniu stosuje się współczynnik korygujący równy 1;

w przypadku 3 osób pozostających na utrzymaniu stosuje się współczynnik korygujący równy 0,95;

w przypadku 2 osób pozostających na utrzymaniu stosuje się współczynnik korygujący równy 0,90;

w przypadku 1 osoby pozostającej na utrzymaniu stosuje się współczynnik korygujący równy 0,85.

jeżeli nie ma osób pozostających na utrzymaniu, stosuje się współczynnik korygujący równy 0,80.

W razie śmierci maksymalna należna kompensata obejmuje 120 miesięcznych świadczeń równych wskaźnikowi dochodów IPREM, który obowiązywał w chwili zgonu.

Aby określić należną w takim przypadku kwotę kompensaty, do maksymalnych kwot każdej właściwej kompensaty stosuje się następnie poniższe współczynniki korygujące:

wszelkie średnioroczne dochody osoby uprawnionej lub wspólnie wszystkich osób uprawnionych (jeżeli jest ich więcej niż jedna) na dzień śmierci ofiary, zgodnie z poniższą skalą:

dochody poniżej wskaźnika dochodów IPREM obowiązującego w tym dniu: współczynnik korygujący = 1;

dochody w wysokości między 101% a 200% wskaźnika: współczynnik korygujący = 0,90;

dochody w wysokości między 201% a 350% wskaźnika: współczynnik korygujący = 0,80;

dochody w wysokości powyżej 350% wskaźnika: współczynnik korygujący = 0,70;

liczba osób, które były zależne finansowo od ofiary lub od którejkolwiek osoby uprawnionej w chwili śmierci ofiary. Do osób uprawnionych zalicza się osoby wskazane we właściwych przepisach prawa, o ile każda z nich spełnia następujące warunki:

w chwili śmierci ofiary zamieszkiwała z ofiarą lub z którąkolwiek z osób uprawnionych, pozostając na utrzymaniu ofiary lub osoby uprawnionej; oraz

nie uzyskuje dochodów, których średnioroczna wartość przewyższałaby 150 % średniorocznego wskaźnika dochodów IPREM, który obowiązywał w chwili śmierci ofiary, zgodnie z następującą skalą:

w przypadku 4 (lub więcej) osób pozostających na utrzymaniu stosuje się współczynnik korygujący równy 1;

w przypadku 3 osób pozostających na utrzymaniu stosuje się współczynnik korygujący równy 0,95;

w przypadku 2 osób pozostających na utrzymaniu stosuje się współczynnik korygujący równy 0,90;

w przypadku 1 osoby pozostającej na utrzymaniu stosuje się współczynnik korygujący równy 0,85.

Kwota kompensaty na pokrycie **kosztów pogrzebu**, którą przyznaje się rodzicom lub opiekunom małoletniego bądź niepełnosprawnego dorosłego zmarłego bezpośrednio w wyniku przestępstwa, pokrywa faktycznie poniesione koszty, przy czym jej maksymalny wymiar obejmuje wypłatę świadczenia przez pięć miesięcy w wysokości wskaźnika dochodów IPREM, który obowiązywał w dacie śmierci ofiary.

W odniesieniu do przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności, które spowodowały uszczerbek na **zdrowiu psychicznym** ofiary, kwota kompensaty pokrywa **wydatki na dowolnie wybraną przez ofiarę terapię**, przy czym jej maksymalny wymiar obejmuje pięć miesięcznych rat w wysokości wskaźnika dochodów IPREM obowiązującego w dniu wydania opinii przez biegłego lekarza sądowego, w której potwierdzono uszczerbek na zdrowiu psychicznym ofiary możliwy do leczenia w drodze terapii.

Tymczasowa kompensata może zostać przyznana przed wydaniem prawomocnego orzeczenia sądowego kończącego postępowanie karne, jeżeli wykazane zostanie, że ofiara lub osoby uprawnione znajdują się w trudnej sytuacji finansowej.

W odniesieniu do **przestępstw o charakterze terrorystycznym**:

w razie śmierci kompensata zostanie przyznana jednorazowo w kwocie ustalonej w przepisach.

Osobom uprawnionym do tej kompensaty może przysługiwać prawo do zwiększenia jej wymiaru o stałą kwotę dwudziestu miesięcznych rat w wysokości wskaźnika dochodów IPREM, który obowiązywał w dniu dokonania aktu terrorystycznego, z tytułu każdego utrzymywanego dziecka lub pozostającego pod opieką małoletniego zależnego finansowo od ofiary w momencie jej śmierci.

Uznaje się, że osoba była zależna finansowo od zmarłego, jeżeli w chwili jego śmierci była ona całkowicie lub częściowo pozostawała na utrzymaniu zmarłego i nie uzyskiwała jakichkolwiek średniorocznych dochodów powyżej 150 % średniorocznego wskaźnika dochodów IPREM, który wówczas obowiązywał.

Kompensatę przyznaje się również – do wysokości określonej w przepisach – w celu pokrycia **kosztów sprowadzenia zwłok, pogrzebu i pochówku lub kremacji zwłok osób**, które zginęły w wyniku ataku terrorystycznego i które nie były objęte polisą ubezpieczeniową. Koszty te zostaną zwrócone po przedstawieniu odpowiednich rachunków. Do rachunków należy dołączyć polisę ubezpieczeniową, która obejmuje te koszty, lub oświadczenie z mocą przysięgi o braku takiego ubezpieczenia.

W razie szkody na osobie: w razie **niepełnosprawności w stopniu znacznym, trwałej niezdolności do wykonywania jakiegokolwiek zawodu, trwałej niezdolności do wykonywania stałego zawodu oraz częściowej trwałej niezdolności do pracy** kompensatę wypłaca się jednorazowo w kwocie ustalonej zgodnie z przepisami prawa.

W razie **trwałego uszczerbku na zdrowiu niepowodującego niepełnosprawności** kompensatę wypłaca się jednorazowo albo w formie comiesięcznych świadczeń, w zależności od przewidzianej skali.

Osobom uprawnionym do tej kompensaty może przysługiwać prawo do zwiększenia jej wymiaru o stałą kwotę 20 miesięcznych rat w wysokości wskaźnika dochodów IPREM z tytułu każdego utrzymywanego dziecka lub pozostającego pod opieką małoletniego zależnego finansowo od ofiary w momencie dokonania aktu terrorystycznego, który spowodował przedmiotowy uszczerbek na zdrowiu.

W razie **tymczasowej niezdolności do pracy** przysługuje kompensata odpowiadająca dwukrotności odpowiedniego wskaźnika dochodów IPREM za okres tymczasowej niezdolności do pracy, w maksymalnie 18 miesięcznych ratach.

W razie **uprowadzenia** ofiarom przysługuje kompensata w kwocie przewidzianej w przepisach prawa w odniesieniu do uprowadzenia. Ponadto w ramach kompensaty z tytułu szkody na osobie, którą ofiara poniosła wskutek uprowadzenia, przysługuje kompensata odpowiadająca trzykrotności dziennego wskaźnika dochodów IPREM za każdy dzień okresu uprowadzenia, do maksymalnej wysokości przewidzianej z tytułu częściowej trwałej niezdolności do pracy.

Szkoda majątkowa: kompensata z tego tytułu ma charakter uzupełniający względem każdego innego świadczenia przyznanego przez organy publiczne lub odszkodowania w ramach umowy ubezpieczenia, w związku z czym odejmuje się od niej kwoty tego rodzaju innych świadczeń lub odszkodowania.

Łączna kwota kompensat w żadnym wypadku nie może przekraczać wartości wyrządzonej szkody.

Kompensata nie przysługuje z tytułu zniszczenia mienia publicznego.

Osobom uprawnionym przysługuje:

kompensata za szkodę wyrządzoną w lokalu mieszkalnym:

w przypadku **głównego lokalu mieszkalnego** osób fizycznych kompensata przysługuje z tytułu uszkodzenia konstrukcji, wyposażenia i mebli, które trzeba wymienić w celu przywrócenia poprzednich warunków mieszkaniowych, z wyjątkiem niektórych dóbr luksusowych;

w odniesieniu do **lokalu niebędącego głównym lokalem mieszkalnym** wysokość kompensaty wynosi 50 % wartości szkody, przy czym nie może przekraczać maksymalnej wysokości kompensaty z tytułu szkody wyrządzonej w lokalu mieszkalnym określonej w mających zastosowanie przepisach.

Zakwaterowanie tymczasowe:

jeżeli pokrzywdzeni w wyniku ataku terrorystycznego muszą tymczasowo opuścić zajmowany lokal na czas przeprowadzenia remontu, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych może pokryć część wydatków związanych z koniecznością znalezienia tymczasowego zakwaterowania, wypłacając kompensatę obliczoną w ujęciu dziennym, jeżeli pokrzywdzeni zakwaterowani są w hotelu, lub w ujęciu miesięcznym, jeżeli wynajmują lokal.

Kompensata za szkodę wyrządzoną w budynkach handlowych lub przemysłowych:

kompensata obejmuje wartość napraw niezbędnych do wznowienia działalności w takich budynkach, w tym w odniesieniu do zniszczonych mebli i wyposażenia, przy czym jej maksymalną wysokość określono we właściwych przepisach prawa.

Kompensata za szkodę wyrządzoną w pojeździe:

kompensata przysługuje z tytułu szkód wyrządzonych w pojazdach prywatnych, jak również w pojazdach wykorzystywanych do transportu naziemnego osób lub towarów;

istotne jest, aby w chwili zdarzenia posiadać aktualną obowiązkową polisę ubezpieczeniową, jeżeli przepisy szczególne wymagają takiego ubezpieczenia; kompensata pokryje kwotę naprawy pojazdu lub wydatki niezbędne, aby naprawić pojazd.

Kompensata edukacyjna: kompensata edukacyjna przysługuje wówczas, gdy w wyniku aktu terrorystycznego osoba studiująca, wdowiec lub wdowa po tej osobie, jej konkubent, konkubina lub osierocone dzieci bądź rodzice, rodzeństwo lub opiekunowie prawni ponieśli szkodę na osobie, którzy spowodowała utratę zdolności do wykonywania stałego zawodu, zgodnie z wymogami określonymi we właściwych przepisach prawa.

Osoba ubiegająca się o taką kompensatę nie może posiadać kwalifikacji na poziomie równym poziomowi studiów, których dotyczy wnioski o pomoc, lub wyższym od tego poziomu ani spełniać wymogów prawnych do otrzymania takich kwalifikacji.

W odniesieniu do nauczania języków i studiów pierwszego stopnia bądź studiów im równoważnych lub studiów wyższego stopnia zastosowanie mają wymogi uczelniane w zakresie rekrutacji i zrealizowanego programu, które to wymogi określono w hiszpańskich przepisach dotyczących stypendiów i kompensaty edukacyjnej.

W celu obliczenia minimalnych wyników w nauce, które muszą uzyskać osoby uprawnione do kompensaty edukacyjnej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych stosuje jednak współczynnik korygujący wynoszący 0,60 w odniesieniu do studentów o specjalnych potrzebach w zakresie wsparcia edukacyjnego, którzy potrzebują dostosowanego programu nauczania lub większej ilości czasu na realizację programu studiów z uwagi na niepełnosprawność fizyczną lub umysłową.

W wyjątkowych przypadkach państwo przejmuje zobowiązanie do wypłaty właściwego odszkodowania z tytułu odpowiedzialności cywilnej za śmierć bądź uszczerbek na zdrowiu fizycznym lub psychicznym; przypadki te obejmują: śmierć, niepełnosprawność w stopniu znacznym, trwałą niezdolność do wykonywania jakiegokolwiek zawodu, trwałą niezdolność do wykonywania stałego zawodu, częściową trwałą niezdolność do pracy, trwałe uszczerbek na zdrowiu niepowodujący niepełnosprawności oraz uprowadzenie.

Kwotę kompensaty ustala się w następujący sposób:

jeżeli sąd wydał orzeczenie, od którego środek zaskarżenia nie przysługuje, zasądzające odszkodowanie z tytułu odpowiedzialności cywilnej za śmierć albo uszczerbek na zdrowiu fizycznym lub psychicznym, który prowadzi do którejkolwiek z wymienionych powyżej sytuacji, kompensata jest wypłacana jednorazowo w kwocie określonej w przepisach prawa;

jeżeli w prawomocnym orzeczeniu nie zasądzono odszkodowania z tytułu odpowiedzialności cywilnej za uszczerbek na zdrowiu fizycznym lub psychicznym lub nie zezwolono na jego wypłatę, kompensatę wypłaca się jednorazowo we wszystkich wskazanych powyżej sytuacjach, z wyjątkiem:

trwałego uszczerbku niepowodującego niepełnosprawności: w takim przypadku wysokość kompensaty zależy od wyników badania mającego na celu ocenę stopnia powagi obrażeń przeprowadzonego zgodnie z systemem ustanowionym dla ofiar wypadków drogowych, w ramach którego wykorzystuje się skalę ustanowioną w przepisach prawa dotyczących zabezpieczenia społecznego w zakresie wysokości świadczeń z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, okaleczenia i zniekształcenia ciała oraz doznania uszczerbku na zdrowiu niepowodującego niepełnosprawności w rezultacie wypadku w miejscu pracy lub choroby zawodowej;

uprowadzenia: wypłaca się kompensatę odpowiadającą trzykrotności dziennego wskaźnika dochodów IPREM za każdy dzień okresu uprowadzenia, do maksymalnej wysokości przewidzianej z tytułu częściowej trwałej niezdolności do pracy.

Czy istnieje minimalna/maksymalna kwota, którą można zasądzić?

Co do zasady w odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** kwota kompensaty nie może przekraczać kwoty odszkodowania zasądzonej w orzeczeniu.

Kwotę kompensaty określa się poprzez zastosowanie zbioru zasad, pod warunkiem że nie przekracza ona kwoty zasądzonej w orzeczeniu:

W razie **tymczasowej niezdolności do pracy** po upływie pierwszych sześciu miesięcy wypłacona zostanie kwota odpowiadająca dwukrotności obowiązującego dziennego wskaźnika dochodów IPREM za okres niezdolności do pracy, w którym wypłacane będą odpowiednie świadczenia miesięczne.

W razie **uszczerbku na zdrowiu powodującego niepełnosprawność** maksymalna należna kwota jest związana z obowiązującym miesięcznym wskaźnikiem dochodów IPREM na dzień wystąpienia obrażeń lub uszczerbku na zdrowiu danej osoby oraz zależy od stopnia niepełnosprawności:

częściowa trwała niezdolność do pracy: 40 comiesięcznych świadczeń;

trwała niezdolność do wykonywania stałego zawodu: 60 comiesięcznych świadczeń;

trwała niezdolność do wykonywania jakiegokolwiek zawodu: 90 comiesięcznych świadczeń;

niepełnosprawność w stopniu znacznym: 130 comiesięcznych świadczeń;

W razie **śmierci** maksymalna należna kompensata obejmuje wypłatę świadczenia przez 120 miesięcy rat w wysokości wskaźnika dochodów IPREM, który obowiązywał w dacie zgonu.

Kwota kompensaty na pokrycie **kosztów pogrzebu**, którą przyznaje się rodzicom lub opiekunom małoletniego bądź niepełnosprawnego dorosłego zmarłego bezpośrednio w wyniku przestępstwa, pokrywa faktycznie poniesione koszty, przy czym jej maksymalny wymiar obejmuje wypłatę świadczenia przez pięć miesięcy w wysokości wskaźnika dochodów IPREM, który obowiązywał w dacie śmierci ofiary.

Kompensatę na pokrycie **kosztów terapii w zakresie przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności, które spowodowały uszczerbek na zdrowiu psychicznym ofiary**, wypłaca się zgodnie z następującymi kryteriami:

jeżeli wniosek o przyznanie kompensaty został złożony przed rozpoczęciem leczenia, dopuszcza się możliwość uzgodnienia kwoty kompensaty na podstawie miesięcznej raty wskaźnika dochodów IPREM. Jeżeli kwota ta nie wystarcza na pokrycie kosztów leczenia, na wniosek zainteresowanego pozostała kwota może zostać pokryta w drodze jednorazowego świadczenia lub kilku świadczeń otrzymywanych przez okres do zakończenia leczenia bądź – w stosownych przypadkach – do osiągnięcia maksymalnej kwoty kompensaty;

jeżeli kompensatę przyznano po rozpoczęciu leczenia, wydatki poniesione przez daną osobę zostają pokryte wraz z przyszłymi wydatkami na ten cel przez okres do końca leczenia lub – w stosownych przypadkach – do osiągnięcia maksymalnej kwoty kompensaty;

jeżeli w chwili złożenia wniosku wykazane zostanie, że leczenie dobiegło końca, kompensatę wypłaca się w formie jednorazowego świadczenia w wysokości poniesionych wydatków, jednak nie większej niż maksymalna dopuszczalna kwota. Jeżeli leczenie należy wznowić, a nie osiągnięto maksymalnej kwoty kompensaty, dopuszcza się możliwość pokrycia nowo poniesionych wydatków z tytułu dalszego leczenia.

Ponadto przyznana może zostać **tymczasowa kompensata** przed wydaniem orzeczenia sądowego kończącego postępowanie karne, od którego środek zaskarżenia nie przysługuje, jeżeli wykazane zostanie, że ofiara lub osoby uprawnione znajdują się w trudnej sytuacji finansowej. Kompensatę tę można otrzymać w formie jednorazowego świadczenia lub świadczeń regularnych.

W odniesieniu do **przestępstw o charakterze terrorystycznym**:

w razie śmierci kwota kompensaty wynosi 250 000 EUR, do której dodaje się stałą kwotę 20 miesięcznych rat w wysokości wskaźnika dochodów IPREM, który obowiązywał w dniu dokonania aktu terrorystycznego, z tytułu każdego utrzymywanego dziecka lub pozostającego pod opieką małoletniego zależnego finansowo od ofiary w momencie jej śmierci.

Kompensatę przyznaną **na pokrycie kosztów sprowadzenia zwłok, pogrzebu oraz pochówku lub kremacji zwłok** osób, które zginęły w wyniku ataku terrorystycznego i które nie były objęte polisą ubezpieczeniową, wypłaca się w formie jednorazowego świadczenia do wysokości 6 000 EUR.

W razie szkody na osobie: w razie **niepełnosprawności w stopniu znacznym, trwałej niezdolności do wykonywania jakiegokolwiek zawodu, trwałej niezdolności do wykonywania stałego zawodu oraz częściowej trwałej niezdolności do pracy** kompensatę wypłaca się jednorazowo w kwocie ustalonej zgodnie z przepisami prawa.

niepełnosprawność w stopniu znacznym: 500 000 EUR;

trwała niezdolność do wykonywania jakiegokolwiek zawodu: 180 000 EUR;

trwała niezdolność do wykonywania stałego zawodu: 100 000 EUR;

częściowa trwała niezdolność do pracy: 75 000 EUR.

W razie **trwałego uszczerbku na zdrowiu niepowodującego niepełnosprawności** kompensatę wypłaca się jednorazowo albo w formie miesięcznych płatności, w zależności od przewidzianej skali i do takiej samej wysokości jak maksymalna przewidziana kompensata z tytułu częściowej trwałej niezdolności do pracy (75 000 EUR).

W razie **tymczasowej niezdolności do pracy** przysługuje kompensata odpowiadająca dwukrotności odpowiedniego wskaźnika dochodów IPREM za okres tymczasowej niezdolności do pracy, w maksymalnie 18 miesięcznych ratach.

W razie **uprowadzenia** wypłaca się jednorazową kompensatę z tytułu uprowadzenia w wysokości 12 000 EUR powiększonej o trzykrotność dziennego wskaźnika dochodów IPREM za każdy dzień okresu uprowadzenia, do maksymalnej wysokości przewidzianej z tytułu częściowej trwałej niezdolności do pracy (75 000 EUR).

W razie szkody majątkowej: kompensata z tego tytułu ma charakter uzupełniający względem każdego innego świadczenia przyznanego przez organy publiczne lub odszkodowania w ramach umowy ubezpieczenia, w związku z czym odejmuje się od niej kwoty tego rodzaju innych świadczeń lub odszkodowania.

Kompensata nie przysługuje z tytułu zniszczenia mienia publicznego.

Co do zasady kwoty określone we właściwych przepisach prawa wypłaca się jednorazowo, z wyjątkiem kompensaty z tytułu wydatków na tymczasowe zakwaterowanie – taką kompensatę wypłaca się miesięcznych ratach i oblicza w ujęciu dziennym, jeżeli miejscem zakwaterowania jest hotel, lub w ujęciu miesięcznym, jeżeli wynajmowany jest lokal.

Osobom uprawnionym przysługuje:

Kompensata za szkodę wyrządzoną w lokalu mieszkalnym:

w przypadku **głównego lokalu mieszkalnego** osób fizycznych – przy czym pod pojęciem głównego lokalu zasadniczo rozumiany jest budynek stanowiący miejsce zamieszkania danej osoby lub rodziny przez co najmniej sześć miesięcy w roku – kompensata przysługuje z tytułu uszkodzenia konstrukcji, wyposażenia i mebli, które trzeba wymienić w celu przywrócenia poprzednich warunków mieszkaniowych, z wyjątkiem niektórych określonych elementów; w odniesieniu do **lokalu niebędącego głównym lokalem mieszkalnym** wysokość kompensaty wynosi 50% wartości szkody, przy czym nie może przekraczać maksymalnej wysokości kompensaty z tytułu szkody wyrządzonej w lokalu mieszkalnym określonej w mających zastosowanie przepisach.

Zakwaterowanie tymczasowe:

jeżeli pokrzywdzeni w wyniku ataku terrorystycznego muszą tymczasowo opuścić zajmowany lokal na czas przeprowadzenia remontu, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych może pokryć część wydatków związanych z koniecznością znalezienia tymczasowego zakwaterowania.

Kompensata za szkodę wyrządzoną w budynkach handlowych lub przemysłowych:

kompensata obejmuje wartość napraw niezbędnych do wznowienia działalności w takich budynkach, w tym w odniesieniu do zniszczonych mebli i wyposażenia, przy czym jej maksymalną wysokość określono we właściwych przepisach prawa.

Kompensata za szkodę wyrządzoną w pojeździe:

kompensata przysługuje z tytułu szkód wyrządzonych w pojazdach prywatnych, jak również w pojazdach wykorzystywanych do transportu naziemnego osób lub towarów;

istotne jest, aby w chwili zdarzenia posiadać aktualną obowiązkową polisę ubezpieczeniową, jeżeli przepisy szczególnie wymagają takiego ubezpieczenia; kompensata obejmuje niezbędne koszty naprawy pojazdu, a także wsparcie na wypadek zniszczenia pojazdu.

Kompensata edukacyjna: kompensata edukacyjna przysługuje wówczas, gdy w wyniku aktu terrorystycznego osoba studiująca, wdowiec lub wdowa po tej osobie, jej konkubent, konkubina lub osierocone dzieci bądź rodzice, rodzeństwo lub opiekunowie prawni ponieśli szkodę na osobie, którzy spowodowali utratę zdolności do wykonywania stałego zawodu, zgodnie z wymogami określonymi we właściwych przepisach prawa.

System płatności w ratach stosuje się w przypadkach tymczasowej niezdolności do pracy oraz uszczerbku na zdrowiu powodującego niepełnosprawność, który poniesiono wskutek ataku terrorystycznego, w zakresie określonym w przepisach prawa hiszpańskiego.

W przypadkach, w których ze względu na powagę doznanego uszczerbku istnieją uzasadnione przesłanki, by domniemywać, że u ofiary w późniejszym czasie zostanie stwierdzona trwała niezdolność do wykonywania jej stałego zawodu, trwała niezdolność do wykonywania jakiegokolwiek zawodu lub niepełnosprawność w stopniu znacznym, możliwa jest wypłata kompensaty w ratach do kwoty 18 030,36 EUR.

W **wyjątkowych** przypadkach państwo przejmuje zobowiązanie do wypłaty właściwego odszkodowania z tytułu odpowiedzialności cywilnej za śmierć bądź uszczerbek na zdrowiu fizycznym lub psychicznym; przypadki te obejmują: **śmierć, niepełnosprawność w stopniu znacznym, trwałą niezdolność do wykonywania jakiegokolwiek zawodu, trwałą niezdolność do wykonywania stałego zawodu, częściową trwałą niezdolność do pracy, trwałe uszczerbek na zdrowiu niepowodujący niepełnosprawności oraz uprowadzenie.**

Kwotę kompensaty ustala się w następujący sposób:

Jeżeli sąd wydał prawomocne orzeczenie, w którym zasądził odszkodowanie z tytułu odpowiedzialności cywilnej za śmierć albo uszczerbek na zdrowiu fizycznym lub psychicznym, który prowadzi do którejkolwiek z wymienionych powyżej sytuacji, kompensata jest wypłacana w wysokości określonej w orzeczeniu z uwzględnieniem następujących maksymalnych kwot:

śmierć: 500 000 EUR;

niepełnosprawność w stopniu znacznym: 750 000 EUR;

trwała niezdolność do wykonywania jakiegokolwiek zawodu: 300 000 EUR;

trwała niezdolność do wykonywania stałego zawodu: 200 000 EUR;

częściowa trwała niezdolność do pracy: 125 000 EUR;

trwały uszczerbek niepowodujący niepełnosprawności: 100 000 EUR;

uprowadzenie: 125 000 EUR.

Jeżeli orzeczeniem, od którego nie przysługuje środek zaskarżenia, nie zasądono odszkodowania z tytułu odpowiedzialności cywilnej za uszczerbek na zdrowiu fizycznym lub psychicznym lub nie zezwolono na jego wypłatę, kompensatę wypłaca się w następującej wysokości:

śmierć: 250 000 EUR;

niepełnosprawność w stopniu znacznym: 500 000 EUR;

trwała niezdolność do wykonywania jakiegokolwiek zawodu: 180 000 EUR;

trwała niezdolność do wykonywania stałego zawodu: 100 000 EUR;

częściowa trwała niezdolność do pracy: 75 000 EUR;

trwały uszczerbek niepowodujący niepełnosprawności: w takim przypadku wysokość kompensaty zależy od wyników badania mającego na celu ocenę stopnia uszczerbku na zdrowiu przeprowadzonego zgodnie z systemem ustanowionym dla ofiar wypadków drogowych, w ramach którego wykorzystuje się skalę ustanowioną w przepisach prawa dotyczących zabezpieczenia społecznego w zakresie wysokości świadczeń z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, okaleczenia i zniekształcenia ciała oraz doznania uszczerbku na zdrowiu niepowodującego niepełnosprawności w rezultacie wypadku w miejscu pracy lub choroby zawodowej.

uprowadzenie: wypłaca się kompensatę odpowiadającą trzykrotności dziennego wskaźnika dochodów IPREM za każdy dzień okresu uprowadzenia, do maksymalnej wysokości przewidzianej z tytułu częściowej trwałej niezdolności do pracy.

Czy oczekuje się ode mnie podania we wniosku o kompensatę określonej kwoty? Jeżeli tak, czy dostanę instrukcje dotyczące sposobu jej obliczenia lub innych kwestii?

Nie.

Czy kompensata wypłacana przez właściwy organ zostanie pomniejszona o odszkodowanie, które otrzymam z tytułu poniesienia szkody z innych źródeł (od pracodawcy lub z prywatnego systemu ubezpieczenia)?

Co do zasady w odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** nie jest możliwe jednoczesne otrzymanie uregulowanej prawnie kompensaty oraz zasądzonego w orzeczeniu odszkodowania z tytułu szkód wyrządzonych przestępstwem. Można jednak otrzymać całość lub część uregulowanej prawem kompensaty, jeżeli sprawca został uznany za częściowo niewypłacalnego, lecz kwota otrzymana z obu źródeł nie może w żadnym razie przewyższać zasądzonej kwoty.

W związku z tym **niedopuszczalne** jest przyznanie kompensaty przewidzianej w prawie hiszpańskim jednocześnie z:

odszkodowaniem finansowym, które przysługuje osobie uprawnionej w ramach systemu ubezpieczeń, chyba że kwota odszkodowania na mocy prywatnej umowy ubezpieczenia jest niższa niż kwota zasądzona w orzeczeniu;

jeżeli ofiara jest tymczasowo niezdolna do pracy, nie można wypłacić kompensaty, jeżeli osoba ta pobiera zasiłek z tytułu takiej niezdolności w ramach publicznego systemu zabezpieczenia społecznego. Uznaje się, że kompensata nie przysługuje, jeżeli uregulowana prawem hiszpańskim kompensata oraz odszkodowanie lub pomoc finansowa, które przysługują osobie uprawnionej w ramach prywatnego systemu ubezpieczeń, obejmują te same zagrożenia i potrzeby.

Pomimo to osoba objęta prywatnym ubezpieczeniem może otrzymać uregulowaną prawnie kompensatę, jeżeli kwota odszkodowania otrzymana w ramach ubezpieczenia jest niższa niż kwota zasądzona w orzeczeniu, o ile różnica, która ma zostać zapłacona, nie wykracza poza ustaloną skalę.

W razie uszczerbku na zdrowiu lub obrażenia powodującego trwałą niezdolność ofiary do pracy lub jej śmierć kompensata przysługuje bez względu na wszelkie świadczenia publiczne, które przysługują osobie uprawnionej.

Nie można jednocześnie otrzymać kompensaty z tytułu trwałej niezdolności do pracy i kompensaty z tytułu tymczasowej niezdolności do pracy.

W odniesieniu do **przestępstw o charakterze terrorystycznym**, w wyniku których ofiary poniosły szkody majątkowe, kompensata z tytułu tych szkód będzie miała charakter uzupełniający wobec świadczeń wypłacanych z tego samego tytułu przez organy publiczne lub wynikających z umów ubezpieczenia, w związku z czym odejmuje się od niej kwoty tego rodzaju innych świadczeń lub odszkodowania.

Jeżeli chodzi o szkody wyrządzone w pojazdach, kompensata przysługuje z tytułu szkód wyrządzonych w pojazdach prywatnych, jak również w pojazdach wykorzystywanych do transportu naziemnego osób lub towarów, chyba że należą one do Skarbu Państwa, pod warunkiem że w chwili zdarzenia pojazd był objęty aktualną obowiązkową polisą ubezpieczeniową, jeżeli przepisy szczególne wymagają takiego ubezpieczenia. Kompensata z tego tytułu ma charakter uzupełniający względem każdego innego świadczenia przyznanego przez organy publiczne lub odszkodowania w ramach umowy ubezpieczenia, w związku z czym odejmuje się od niej kwoty tego rodzaju innych świadczeń lub odszkodowania.

W przypadku kosztów sprowadzenia zwłok, pogrzebu, pochówku lub kremacji zwłok osób, które zginęły w wyniku ataku terrorystycznego, hiszpańskie instytucje rządowe na szczeblu centralnym (Administración General del Estado) wypłacają kompensatę do wysokości określonej w przepisach prawa, o ile jej beneficjenci nie są objęci polisą ubezpieczeniową. Do odpowiednich rachunków należy dołączyć polisę ubezpieczeniową, która obejmuje te koszty, lub oświadczenie z mocą przysięgi o braku takiego ubezpieczenia.

Czy mogę otrzymać zaliczkę na poczet kompensaty? Jeżeli tak, na jakich warunkach?

Tak.

W odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** tymczasowa kompensata może zostać przyznana przed wydaniem prawomocnego orzeczenia sądowego kończącego postępowanie karne, jeżeli wykazane zostanie, że ofiara lub osoby uprawnione znajdują się w trudnej sytuacji finansowej. Sytuację finansową ofiary lub osób uprawnionych uznaje się za trudną, jeżeli w dniu złożenia wniosku o kompensatę ani ofiara, ani osoby uprawnione nie uzyskują jakichkolwiek średniorocznych dochodów wyższych niż średnioroczny publiczny wskaźnik dochodów IPREM, który obowiązuje w chwili złożenia wniosku.

W każdym przypadku w celu otrzymania takiej tymczasowej kompensaty należy wykazać, że wnioskodawca spełnia wymogi przewidziane w mających zastosowanie przepisach dla osoby uprawnionej do otrzymania właściwej ostatecznej kompensaty.

W odniesieniu do **przestępstw o charakterze terrorystycznym** Ministerstwo Spraw Wewnętrznych może wypłacić zaliczkę do wysokości określonej w przepisach prawa do czasu otrzymania ostatecznej kompensaty, jeżeli ze względu na powagę doznanego uszczerbku istnieją uzasadnione przesłanki, by domniemywać, że w późniejszym czasie u ofiary zostanie stwierdzona trwała niezdolność do wykonywania jej stałego zawodu, trwała niezdolność do wykonywania jakiegokolwiek zawodu lub niepełnosprawność w stopniu znacznym

Podobnie jest w razie uszczerbku na zdrowiu skutkującego niepełnosprawnością lub tymczasową niezdolnością do pracy – wówczas płatność za okres niezdolności do pracy następuje raz na kwartał. Tego rodzaju ratalne płatności odpowiadają dwukrotności wskaźnika dochodów IPREM, który obowiązywał w dniu doznania uszczerbku, pomnożonej przez liczbę dni niezdolności do pracy.

Czy po wydaniu głównej decyzji mogą otrzymać uzupełniającą lub dodatkową kompensatę (ze względu na zmianę okoliczności lub pogorszenie stanu zdrowia itp.)?

Tak.

W odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy lub przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności**, jeżeli po uzyskaniu kompensaty z tytułu określonego stopnia niezdolności do pracy lub niepełnosprawności stan zdrowia ofiary się pogorszy, uzasadniając przyznanie wyższej kwoty, albo ofiara umrze bezpośrednio wskutek poniesionych obrażeń lub doznanego uszczerbku, przysługuje wówczas jednorazowa kompensata z tytułu zwiększenia uszczerbku na zdrowiu.

Wniosek o nową kompensatę należy złożyć w terminie jednego roku od daty wydania orzeczenia, w którym przyznano pierwotną kompensatę, i należy się w nim zwrócić o ponowne zbadanie stopnia niezdolności do pracy lub niepełnosprawności.

W **odniesieniu do przestępstw o charakterze terrorystycznym** co do zasady wnioski należy składać nie później niż w terminie jednego roku od dnia wystąpienia szkody, jednak jeżeli bezpośrednio w wyniku obrażeń doznanych na skutek aktu terrorystycznego nastąpi zwiększenie uszczerbku na zdrowiu lub śmierć dotkniętej nimi osoby, bieg rozpoczyna nowy, taki sam termin na złożenie wniosku o wypłatę właściwej różnicy.

Jakie dokumenty należy załączyć do wniosku o kompensatę?

W odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** wniosek o przyznanie **ostatecznej kompensaty z tytułu tymczasowej niezdolności do pracy i uszczerbku na zdrowiu skutkującego niepełnosprawnością** sporządzony przez ofiarę lub jej pełnomocnika należy złożyć na formularzu urzędowym zawierającym następujące szczegółowe informacje oraz załączyć do niego następujące dokumenty: opis okoliczności, w których doszło do popełnienia czynu noszącego znamiona umyślnego (popełnionego z premedytacją) przestępstwa z użyciem przemocy, ze wskazaniem daty i miejsca zdarzenia;

dowody potwierdzające, że złożono zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa do organu publicznego;

oświadczenie dotyczące odszkodowania i kompensaty otrzymanych przez wnioskodawcę lub działań, które wnioskodawca może podjąć, aby uzyskać jakiegokolwiek rodzaju odszkodowanie lub kompensatę w związku ze zdarzeniem;

odpis orzeczenia kończącego postępowanie karne, od którego środek zaskarżenia nie przysługuje, (wyroku, wyroku zaocznego, postanowienia o umorzeniu postępowania w związku ze śmiercią oskarżonego lub postanowienia o umorzeniu postępowania z innych przyczyn).

Ponadto w każdym przypadku należy dołączyć następujące dokumenty:

jeżeli ofiara jest obywatelem Hiszpanii, kopię krajowego dokumentu tożsamości;

w przypadku obywateli państwa członkowskiego UE – dokument potwierdzający ich obywatelstwo;

zaświadczenie wydane przez właściwy organ zarządzający lub właściwą agencję zarządzającą potwierdzające, że wnioskodawca był objęty publicznym systemem zabezpieczenia społecznego w chwili popełnienia przestępstwa. Jeżeli żaden z takich dokumentów nie jest dostępny, wystarczy oświadczenie wnioskodawcy, które zostaje następnie zweryfikowane przez organ prowadzący postępowanie.

Jeżeli wniosek o kompensatę dotyczy tymczasowej niezdolności do pracy, a wnioskodawca był objęty publicznym systemem zabezpieczenia społecznego, z przedstawionego zaświadczenia musi również wynikać, że prawa do zasiłku z tytułu tej niezdolności nie przyznano.

Jeżeli wniosek o kompensatę z tytułu uszczerbku na zdrowiu skutkującego niepełnosprawnością złożyły ofiary bezpośrednio objęte którymkolwiek z systemów tworzących system zabezpieczenia społecznego, z wyjątkiem specjalnego systemu dla funkcjonariuszy cywilnej i wojskowej służby publicznej (*Régimen especial de los funcionarios públicos civiles y militares*), mają obowiązek przedstawić decyzję w sprawie sklasyfikowania tego uszczerbku, wydaną przez dyrektora Krajowego Instytutu Zabezpieczenia Społecznego (Instituto Nacional de la Seguridad Social) na szczeblu prowincji; jeżeli decyzja nie została jeszcze wydana, wnioskodawca powinien złożyć oświadczenie o wszczęciu odpowiedniego postępowania służącego wydaniu orzeczenia o niezdolności do pracy.

Wniosek o przyznanie **ostatecznej kompensaty w związku ze śmiercią** sporządzony przez ofiarę pośrednią lub jej pełnomocnika należy złożyć na formularzu urzędowym zawierającym następujące szczegółowe informacje oraz załączyć do niego następujące dokumenty:

dowody z dokumentów potwierdzające śmierć oraz status osoby uprawnionej lub ofiary pośredniej;

opis okoliczności, w których doszło do popełnienia czynu noszącego znamiona umyślnego (popełnionego z premedytacją) przestępstwa z użyciem przemocy, ze wskazaniem daty i miejsca zdarzenia;

dowody potwierdzające, że złożono zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa do organu publicznego;

oświadczenie dotyczące odszkodowania i kompensaty otrzymanych przez wnioskodawcę lub działań, które wnioskodawca może podjąć, aby uzyskać jakiegokolwiek odszkodowanie lub kompensatę w związku ze zdarzeniem;

odpis orzeczenia kończącego postępowanie karne, od którego środek zaskarżenia nie przysługuje, (wyroku, wyroku zaocznego, postanowienia o umorzeniu postępowania w związku ze śmiercią oskarżonego lub postanowienia o umorzeniu postępowania z innych przyczyn).

Ponadto w każdym przypadku należy dołączyć następujące dokumenty:

jeżeli ofiara (osoba uprawniona jako ofiara pośrednia) jest obywatelem Hiszpanii, kopię krajowego dokumentu tożsamości;

w przypadku obywateli państwa członkowskiego UE – dokument potwierdzający ich obywatelstwo;

akt zgonu bezpośredniej ofiary przestępstwa oraz następujące dokumenty w zależności od związku osoby uprawnionej ze zmarłym:

jeżeli małżonek zmarłego i zmarły nie pozostawali w separacji faktycznej lub prawnej: odpis zupełny aktu małżeństwa wydany przez gminny rejestr stanu cywilnego po dacie śmierci ofiary;

jeżeli wnioskodawcą jest **osoba będąca konkubentem zmarłego** zgodnie z właściwymi przepisami prawa, ma obowiązek przedstawić zaświadczenie o pozostawaniu w konkubinacie i wspólnym zamieszkiwaniu (*certificado de convivencia en domicilio común*).

Aby wykazać pozostawanie w stałym związku równoważnym małżeństwu, zaleca się złożenie zaświadczenia wydanego przez właściwy rejestr zarejestrowanych związków partnerskich (Registro de parejas de hecho).

Jeżeli wnioskodawcą jest **osoba będąca konkubentem zmarłego** zgodnie z właściwymi przepisami prawa, ma obowiązek przedstawić zaświadczenie o pozostawaniu w konkubinacie i wspólnym zamieszkiwaniu (*certificado de convivencia en domicilio común*).

Dzieci zmarłego: należy przedstawić odpowiednie akty urodzenia wydane przez gminny rejestr stanu cywilnego.

Aby udowodnić swoje pochodzenie, dzieci małżonka, który nie pozostawał w separacji sądowej ze zmarłym, lub konkubenta zmarłego zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami, mają obowiązek złożyć właściwe akty urodzenia wydane przez gminny rejestr stanu cywilnego.

Mają również obowiązek wykazać, że ich rodzic był małżonkiem lub konkubentem zmarłego, chyba że fakty te wykazano już we wniosku o kompensatę złożonym przez ich rodzica.

Ponadto zarówno dzieci zmarłego, jak i dzieci małżonka, który nie pozostawał ze zmarłym w separacji prawnej, lub dzieci konkubenta zmarłego mają obowiązek udowodnić, że pozostawały na utrzymaniu zmarłego, na podstawie następujących dokumentów:

zaświadczenie o pozostawaniu w konkubinacie wydane przez urząd miasta;

oświadczenie dotyczące wszelkich dochodów uzyskanych w okresie dwunastu miesięcy bezpośrednio poprzedzających datę zgonu ofiary;

odpis zeznania podatkowego za rok podatkowy, w którym doszło do śmierci ofiary, lub – jeżeli przedstawienie takiego odpisu okaże się niemożliwe – odpis zeznania podatkowego za rok podatkowy bezpośrednio poprzedzający ten rok. Jeżeli zeznania te nie zostały złożone, należy przedstawić zaświadczenie potwierdzające zwolnienie z obowiązku ich złożenia wydane przez Krajową Agencję Administracji Skarbowej (Agencia Estatal de la Administración Tributaria (AEAT)).

Rodzice zmarłego: obowiązani są wykazać ojcostwo lub macierzyństwo w oparciu o akt urodzenia zmarłego syna lub zmarłej córki. Ponadto, aby potwierdzić, że nie ma innych osób potencjalnie uprawnionych, które mogą mieć pierwszeństwo w dostępie do kompensaty, mają obowiązek złożyć oświadczenie o stanie cywilnym syna lub córki na dzień jego lub jej śmierci oraz wskazać, czy wedle ich wiedzy istnieją inne osoby, które mogą kwalifikować się jako osoby uprawnione zgodnie z właściwymi przepisami prawa.

Wniosek o przyznanie **ostatecznej kompensaty z tytułu kosztów pogrzebu** sporządzony przez rodziców lub opiekunów małoletniego albo ubezwłasnowolnionego dorosłego lub ich pełnomocnika należy złożyć na formularzu urzędowym zawierającym następujące szczegółowe informacje oraz załączyć do niego następujące dokumenty:

dowody z dokumentów potwierdzające śmierć oraz status osoby uprawnionej lub ofiary pośredniej;

opis okoliczności, w których doszło do popełnienia czynu noszącego znamiona umyślnego (popełnionego z premedytacją) przestępstwa z użyciem przemocy, ze wskazaniem daty i miejsca zdarzenia;

dowody potwierdzające, że złożono zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa do organu publicznego;

oświadczenie dotyczące odszkodowania i kompensaty otrzymanych przez wnioskodawcę lub działań, które wnioskodawca może podjąć, aby uzyskać jakiegokolwiek odszkodowanie lub kompensatę w związku ze zdarzeniem;

odpis orzeczenia kończącego postępowanie karne, od którego środek zaskarżenia nie przysługuje, (wyroku, wyroku zaocznego, postanowienia o umorzeniu postępowania w związku ze śmiercią oskarżonego lub postanowienia o umorzeniu postępowania z innych przyczyn).

Ponadto w każdym przypadku należy dołączyć następujące dokumenty:

akt zgonu małoletniego albo ubezwłasnowolnionej osoby dorosłej;

aby potwierdzić status osób uprawnionych, akt urodzenia małoletniego albo ubezwłasnowolnionej osoby dorosłej, jeżeli wniosek został złożony przez rodziców, lub wypis z rejestru urzędowego potwierdzający ustanowienie opiekuna dla danej osoby, jeżeli wniosek został złożony przez opiekuna;

jeżeli zmarły był ubezwłasnowolnioną osobą dorosłą, pismo urzędowe potwierdzające ubezwłasnowolnienie lub – w stosownych przypadkach – zaświadczenie potwierdzające stopień ubezwłasnowolnienia;

kopię krajowych dokumentów tożsamości rodziców lub opiekunów bądź, w przypadku obywateli państw członkowskich UE, dokument potwierdzający ich narodowość;

dowody z dokumentów potwierdzające wydatki poniesione w związku z organizacją stypy, a także ze sprowadzeniem, z pochówkiem lub kremacją zwłok.

Wniosek o przyznanie **ostatecznej kompensaty z tytułu wydatków na terapię mającą na celu zniwelowanie skutków przestępstwa przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** sporządzony przez ofiarę lub jej pełnomocnika należy złożyć na formularzu urzędowym zawierającym następujące szczegółowe informacje oraz załączyć do niego następujące dokumenty:

opis okoliczności, w których doszło do popełnienia czynu noszącego znamiona umyślnego (popełnionego z premedytacją) przestępstwa z użyciem przemocy, ze wskazaniem daty i miejsca zdarzenia;

dowody potwierdzające, że złożono zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa do organu publicznego;

oświadczenie dotyczące odszkodowania i kompensaty otrzymanych przez wnioskodawcę lub działań, które wnioskodawca może podjąć, aby uzyskać jakiegokolwiek odszkodowanie lub kompensatę w związku ze zdarzeniem;

odpis orzeczenia kończącego postępowanie karne, od którego środek zaskarżenia nie przysługuje, (wyroku, wyroku zaocznego, postanowienia o umorzeniu postępowania w związku ze śmiercią oskarżonego lub postanowienia o umorzeniu postępowania z innych przyczyn).

Ponadto w każdym przypadku należy dołączyć następujące dokumenty:

jeżeli ofiara jest obywatelem Hiszpanii, kopię krajowego dokumentu tożsamości;

w przypadku obywateli państwa członkowskiego UE – dokument potwierdzający ich obywatelstwo;

oświadczenie ofiary wskazujące, czy terapia już się rozpoczęła, oraz – w stosownych przypadkach – dokumenty potwierdzające wydatki poniesione na ten cel. Jeżeli terapia jeszcze się nie zakończyła, należy o tym poinformować.

Wniosek o przyznanie **tymczasowej kompensaty z tytułu tymczasowej niezdolności do pracy i uszczerbku na zdrowiu skutkującego niepełnosprawnością** sporządzony przez ofiarę lub jej pełnomocnika należy złożyć na formularzu urzędowym zawierającym następujące szczegółowe informacje oraz załączyć do niego następujące dokumenty:

dokument klasyfikujący obrażenia lub uszczerbek na zdrowiu sporządzony przez właściwy organ zgodnie z procedurą przewidzianą we właściwych przepisach prawa;

opis okoliczności, w których doszło do popełnienia czynu noszącego znamiona umyślnego (popełnionego z premedytacją) przestępstwa z użyciem przemocy lub przestępstwa przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności, ze wskazaniem daty i miejsca zdarzenia;

dowody potwierdzające zgłoszenie zdarzeń właściwemu organowi lub wszczęcie postępowania karnego w związku z tymi zdarzeniami przez właściwy organ z urzędu;

oświadczenie dotyczące odszkodowania i kompensaty otrzymanych przez wnioskodawcę, wniosków, które są aktualnie rozpatrywane, lub działań, które wnioskodawca może podjąć, aby uzyskać jakiegokolwiek rodzaju odszkodowanie lub kompensatę w związku ze zdarzeniem;

wniosek o sporządzenie przez prokuraturę protokołu wskazującego dowody prima facie pozwalające domniemywać, że poniesiony przez ofiarę uszczerbek na zdrowiu został wyrządzony zamierzonym (umyślnym) przestępstwem z użyciem przemocy;

jeżeli ofiara jest obywatelem Hiszpanii, kopię krajowego dokumentu tożsamości;

w przypadku obywateli państwa członkowskiego UE – dokument potwierdzający ich obywatelstwo;

oświadczenie dotyczące wszelkich dochodów uzyskanych przez wnioskodawcę w ciągu roku bezpośrednio poprzedzającego datę złożenia wniosku, a także odpis zeznania podatkowego za ostatni rok podatkowy lub, w przypadku nieprzedstawienia takiego zeznania, zaświadczenie potwierdzające zwolnienie z obowiązku złożenia takiego zeznania wydane przez Krajową Agencję Administracji Skarbowej (AEAT).

Wniosek o przyznanie **tymczasowej kompensaty w związku ze śmiercią** sporządzony przez ofiarę lub jej pełnomocnika należy złożyć na formularzu urzędowym zawierającym następujące szczegółowe informacje oraz załączyć do niego następujące dokumenty:

Dowody z dokumentów potwierdzające śmierć oraz status beneficjenta jako ofiary pośredniej. Należy złożyć akt zgonu bezpośredniej ofiary przestępstwa oraz następujące dokumenty w zależności od związku osoby uprawnionej ze zmarłym:

jeżeli małżonek zmarłego i zmarły nie pozostawali w separacji faktycznej lub prawnej: odpis zupełny aktu małżeństwa wydany przez gminny rejestr stanu cywilnego po dacie śmierci ofiary.

W szczególności w odniesieniu do takiej kompensaty należy złożyć oświadczenie dotyczące wszelkich dochodów uzyskanych przez wnioskodawcę w ciągu roku bezpośrednio poprzedzającego datę złożenia wniosku, a także odpis zeznania podatkowego za ostatni rok podatkowy lub, w przypadku niezłożenia takiego zeznania, zaświadczenie potwierdzające zwolnienie danej osoby z obowiązku złożenia takiego zeznania wydane przez Krajową Agencję Administracji Skarbowej (AEAT).

Jeżeli wnioskodawcą jest **osoba będąca konkubentem zmarłego** zgodnie z właściwymi przepisami prawa, ma obowiązek przedstawić zaświadczenie o pozostawaniu w konkubinacie i wspólnym zamieszkiwaniu (*certificado de convivencia en domicilio común*).

Aby wykazać pozostawanie w stałym związku równoważnym małżeństwu, zaleca się złożenie zaświadczenia wydanego przez właściwy rejestr zarejestrowanych związków partnerskich (Registro de parejas de hecho).

W szczególności w odniesieniu do takiej kompensaty należy złożyć oświadczenie dotyczące wszelkich dochodów uzyskanych przez wnioskodawcę w ciągu roku bezpośrednio poprzedzającego datę złożenia wniosku, a także odpis zeznania podatkowego za ostatni rok podatkowy lub, w przypadku niezłożenia takiego zeznania, zaświadczenie potwierdzające zwolnienie danej osoby z obowiązku złożenia takiego zeznania wydane przez Krajową Agencję Administracji Skarbowej (AEAT).

Jeżeli wnioskodawcą jest **osoba będąca konkubentem zmarłego** zgodnie z właściwymi przepisami prawa, ma obowiązek przedstawić zaświadczenie o pozostawaniu w konkubinacie i wspólnym zamieszkiwaniu (*certificado de convivencia en domicilio común*).

Dzieci zmarłego: należy przedstawić odpowiednie akty urodzenia wydane przez gminny rejestr stanu cywilnego.

Aby udowodnić swoje pochodzenie, dzieci małżonka, który nie pozostawał w separacji sądowej ze zmarłym, lub konkubenta zmarłego zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami, mają obowiązek złożyć właściwe akty urodzenia wydane przez gminny rejestr stanu cywilnego. Mają również obowiązek wykazać, że ich rodzic był małżonkiem lub konkubentem zmarłego, chyba że fakty te wykazano już we wniosku o kompensatę złożonym przez ich rodzica.

Ponadto zarówno dzieci zmarłego, jak i dzieci małżonka, który nie pozostawał ze zmarłym w separacji prawnej, lub dzieci konkubenta zmarłego mają obowiązek udowodnić, że pozostawały na utrzymaniu zmarłego, na podstawie następujących dokumentów:

zaświadczenie o pozostawaniu w konkubinacie wydane przez urząd miasta;

oświadczenie dotyczące wszelkich dochodów uzyskanych w okresie dwunastu miesięcy bezpośrednio poprzedzających datę zgonu ofiary;

odpis zeznania podatkowego za rok podatkowy, w którym doszło do śmierci ofiary, lub – jeżeli przedstawienie takiego odpisu okaże się niemożliwe – odpis zeznania podatkowego za rok podatkowy bezpośrednio poprzedzający ten rok. Jeżeli zeznania te nie zostały złożone, należy przedstawić zaświadczenie potwierdzające zwolnienie danej osoby z obowiązku ich złożenia wydane przez Krajową Agencję Administracji Skarbowej (Agencia Estatal de la Administración Tributaria (AEAT)).

opis okoliczności, w których doszło do popełnienia czynu noszącego znamiona umyślnego (popełnionego z premedytacją) przestępstwa z użyciem przemocy lub przestępstwa przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności, ze wskazaniem daty i miejsca zdarzenia;

dowody potwierdzające zgłoszenie zdarzeń właściwemu organowi lub wszczęcie postępowania karnego w związku z tymi zdarzeniami przez właściwy organ z urzędu;

oświadczenie dotyczące odszkodowania i kompensaty otrzymanych przez wnioskodawcę, wniosków, które są aktualnie rozpatrywane, lub działań, które wnioskodawca może podjąć, aby uzyskać jakiegokolwiek rodzaju odszkodowanie lub kompensatę w związku ze zdarzeniem;

wniosek o sporządzenie przez prokuraturę protokołu wskazującego dowody prima facie pozwalające domniemywać, że poniesiony przez ofiarę uszczerbek na zdrowiu został wyrządzony zamierzonym (umyślnym) przestępstwem z użyciem przemocy;

jeżeli ofiara jest obywatelem Hiszpanii, kopię krajowego dokumentu tożsamości;

w przypadku obywateli państwa członkowskiego UE – dokument potwierdzający ich obywatelstwo;

Wniosek o przyznanie **tymczasowej kompensaty w związku ze śmiercią** sporządzony przez ofiarę lub jej pełnomocnika należy złożyć na formularzu urzędowym zawierającym następujące szczegółowe informacje oraz załączony dokumenty:

opis okoliczności, w których doszło do popełnienia czynu noszącego znamiona umyślnego (popełnionego z premedytacją) przestępstwa z użyciem przemocy lub przestępstwa przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności, ze wskazaniem daty i miejsca zdarzenia;

dowody potwierdzające zgłoszenie zdarzeń właściwemu organowi lub wszczęcie postępowania karnego w związku z tymi zdarzeniami przez właściwy organ z urzędu;

oświadczenie dotyczące odszkodowania i kompensaty otrzymanych przez wnioskodawcę, wniosków, które są aktualnie rozpatrywane, lub działań, które wnioskodawca może podjąć, aby uzyskać jakiegokolwiek rodzaju odszkodowanie lub kompensatę w związku ze zdarzeniem;

wniosek o sporządzenie przez prokuraturę protokołu wskazującego dowody prima facie pozwalające domniemywać, że poniesiony przez ofiarę uszczerbek na zdrowiu został wyrządzony zamierzonym (umyślnym) przestępstwem z użyciem przemocy;

jeżeli ofiara jest obywatelem Hiszpanii, kopię krajowego dokumentu tożsamości;

w przypadku obywateli państwa członkowskiego UE – dokument potwierdzający ich obywatelstwo;

akt zgonu małoletniego albo ubezwłasnowolnionej osoby dorosłej;

aby potwierdzić status osób uprawnionych, akt urodzenia małoletniego albo ubezwłasnowolnionej osoby dorosłej, jeżeli wniosek został złożony przez rodziców, lub wypis z rejestru urzędowego potwierdzający ustanowienie opiekuna dla danej osoby, jeżeli wniosek został złożony przez opiekuna;

jeżeli zmarły był ubezwłasnowolnioną osobą dorosłą, pismo urzędowe potwierdzające ubezwłasnowolnienie lub – w stosownych przypadkach – zaświadczenie potwierdzające stopień ubezwłasnowolnienia;

oświadczenie dotyczące wszelkich dochodów uzyskanych przez rodziców lub opiekunów w ciągu roku bezpośrednio poprzedzającego datę złożenia wniosku, a także odpis zeznania podatkowego za ostatni rok podatkowy lub, w przypadku niezłożenia takiego zeznania, zaświadczenie potwierdzające zwolnienie danej osoby z obowiązku złożenia takiego zeznania wydane przez Krajową Agencję Administracji Skarbowej (AEAT);

dowody z dokumentów potwierdzające wydatki poniesione w związku z organizacją stypy, a także ze sprowadzeniem, z pochówkiem lub kremacją zwłok.

Wniosek o przyznanie **tymczasowej kompensaty z tytułu wydatków na terapię mającą na celu zniwelowanie skutków przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** sporządzony przez ofiarę lub jej pełnomocnika należy złożyć na formularzu urzędowym zawierającym następujące szczegółowe informacje oraz załączyć do niego następujące dokumenty:

opis okoliczności, w których doszło do popełnienia czynu noszącego znamiona umyślnego (popełnionego z premedytacją) przestępstwa z użyciem przemocy lub przestępstwa przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności, ze wskazaniem daty i miejsca zdarzenia;

dowody potwierdzające zgłoszenie zdarzeń właściwemu organowi lub wszczęcie postępowania karnego w związku z tymi zdarzeniami przez właściwy organ z urzędu;

oświadczenie dotyczące odszkodowania i kompensaty otrzymanych przez wnioskodawcę, wniosków, które są aktualnie rozpatrywane, lub działań, które wnioskodawca może podjąć, aby uzyskać jakiegokolwiek rodzaju odszkodowanie lub kompensatę w związku ze zdarzeniem;
wniosek o sporządzenie przez prokuraturę protokołu wskazującego dowody prima facie pozwalające domniemywać, że poniesiony przez ofiarę uszczerbek na zdrowiu został wyrządzony zamierzonym (umyślnym) przestępstwem z użyciem przemocy;
jeżeli ofiara jest obywatelem Hiszpanii, kopię krajowego dokumentu tożsamości;
w przypadku obywateli państwa członkowskiego UE – dokument potwierdzający ich obywatelstwo;
oświadczenie ofiary wskazujące, czy terapia już się rozpoczęła, oraz – w stosownych przypadkach – dokumenty potwierdzające wydatki poniesione na ten cel. Jeżeli terapia jeszcze się nie zakończyła, należy o tym poinformować;
oświadczenie dotyczące wszelkich dochodów uzyskanych przez daną osobę w ciągu roku bezpośrednio poprzedzającego datę złożenia wniosku, a także odpis zeznania podatkowego za ostatni rok podatkowy lub, w przypadku niezłożenia takiego zeznania, zaświadczenie potwierdzające zwolnienie danej osoby z obowiązku złożenia takiego zeznania wydane przez Krajową Agencję Administracji Skarbowej (AEAT).

W odniesieniu do **przestępstw o charakterze terrorystycznym** procedura przyznawania różnych kompensat przewidzianych w obowiązujących przepisach prawa rozpoczyna się w chwili złożenia wniosku na formularzu urzędowym przez wnioskodawcę lub jego pełnomocnika, do którego należy załączyć następujące dokumenty:

dokumenty potwierdzające status osoby, na które przestępstwo o charakterze terrorystycznym wywarło wpływ, lub – w stosownych przypadkach – stopień jej pokrewieństwa z ofiarą;

orzeczenie, od którego środek zaskarżenia nie przysługuje, stwierdzające prawo do uzyskania kompensaty z tytułu zdarzeń i szkód objętych zakresem stosowania ustawodawstwa hiszpańskiego;

jeżeli takie orzeczenie nie zostało jeszcze wydane, ale zastosowano już odpowiednie środki prawne lub wszczęto postępowanie karne w związku z popełnionym przestępstwem, wszelkie dopuszczalne prawnie dowody w postaci dokumentów potwierdzające status ofiary lub osoby uprawnionej, poniesione szkody oraz charakter zdarzeń, które doprowadziły do wyrządzenia tych szkód;

wszelkie wcześniejsze decyzje administracyjne;

akt zgonu, jeżeli ofiara zmarła;

fotokopię wypisu z księżeczki rodzinnej (*Libro de familia*);

protokoły policyjne lub zeznania złożone na policji;

raporty kliniczne lub psychologiczne;

jeżeli wystąpiono z wnioskiem o zapewnienie **tymczasowego zakwaterowania**:

protokół policyjny lub zaświadczenie wydane przez policję lub Straż Obywatelską (Guardia Civil) potwierdzające, że zgłoszone szkody zostały wyrządzone w trakcie lub w rezultacie ataku terrorystycznego (jeżeli organy administracji nie dysponują informacjami na temat przyczyn wystąpienia szkód);

jeżeli wnioskodawca jest właścicielem nieruchomości: akt notarialny, umowę sprzedaży lub wypis z księgi wieczystej, dowód wniesienia ostatniej należnej płatności z tytułu podatku od nieruchomości (*Impuesto de Bienes Inmuebles*) lub zaświadczenie prezesa spółdzielni mieszkaniowej potwierdzające, że wnioskodawca jest członkiem spółdzielni;

jeżeli wnioskodawca jest najemcą nieruchomości: umowę najmu, potwierdzenie uiszczenia ostatniego czynszu lub rachunku za wodę, energię elektryczną lub telefon wystawionego na nazwisko najemcy;

jeżeli wnioskodawca nie jest ani właścicielem, ani najemcą nieruchomości: dokument potwierdzający uprawnienie tej osoby do przeprowadzenia remontu lub do zlecenia przeprowadzenia remontu;

jeżeli zdarzenie wywarło wpływ na główny lokal mieszkalny wnioskodawcy, którego adres nie figuruje na jego krajowym dokumencie tożsamości:

zaświadczenie potwierdzające rejestrację takiego lokalu, zeznanie podatkowe, w którym taki lokal został wskazany do celów podatkowych, lub zaświadczenie wydane przez prezesa spółdzielni mieszkaniowej potwierdzające, że nieruchomość stanowi główny lokal mieszkalny wnioskodawcy;

jeżeli wystąpiono z wnioskiem o **kompensatę za szkodę wyrządzoną w pojeździe**:

protokół policyjny lub zaświadczenie wydane przez policję lub Straż Obywatelską (Guardia Civil) potwierdzające, że zgłoszone szkody zostały wyrządzone w trakcie lub w rezultacie ataku terrorystycznego (jeżeli organy administracji nie dysponują informacjami na temat przyczyn wystąpienia szkód);

dowód rejestracyjny pojazdu wystawiony na nazwisko wnioskodawcy;

dowody potwierdzające, że w chwili ataku pojazd był objęty aktualną polisą ubezpieczeniową, a także informacje na temat rodzaju tej polisy i zagrożeń objętych ubezpieczeniem;

jeżeli pojazd został poddany naprawom, fakturę wskazującą koszty napraw przeprowadzonych w celu usunięcia szkód wyrządzonych aktem terrorystycznym;

jeżeli wystąpiono z wnioskiem o **kompensatę edukacyjną**, do wniosku należy załączyć dokumenty potwierdzające zajęcia, na które student się zapisał, oraz osiągnięte przez niego wyniki w nauce.

Czy istnieją opłaty administracyjne lub inne należności, które należy uiścić w chwili wniesienia wniosku oraz w trakcie jego rozpatrywania?

Nie.

Jaki organ wydaje decyzje dotyczące wniosków o kompensatę (w sprawach krajowych)?

W odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** odpowiedzialność za rozpoznawanie wniosków o przyznanie przewidzianej w przepisach kompensaty i podejmowanie decyzji w ich kwestii spoczywa na **Dyrekcji Generalnej ds. Kosztów Personelu oraz Emerytur i Rent Państwowych w Ministerstwie Finansów i Administracji Publicznej**.

W odniesieniu do **przestępstw o charakterze terrorystycznym** wydawanie decyzji w kwestii przyznania lub odmowy przyznania kompensaty należy do **Ministerstwa Spraw Wewnętrznych**.

Na jaki adres należy wysłać wniosek (w sprawach krajowych)?

W odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** wnioski o przyznanie kompensaty sporządzone na formularzu urzędowym należy składać do **Dyrekcji Generalnej ds. Kosztów Personelu oraz Emerytur i Rent Państwowych w Ministerstwie Finansów i Administracji Publicznej**, przesyłając je na następujący adres:

Avenida del General Perón, 38 (Edificio Master's II) - 28020 Madrid.

Aby uzyskać wsparcie w zakresie składania i przesyłania wniosków o przyznanie kompensaty, wnioskodawcy mogą zwrócić się do właściwego **Biura ds.**

Wsparcia na rzecz Ofiar Przestępstw w celu otrzymania informacji na temat wszelkiego rodzaju wsparcia finansowego, o które mogą wystąpić, a także na temat przebiegu poszczególnych procedur.

Biura te działają we wszystkich wspólnotach autonomicznych, w niemal wszystkich stolicach prowincji, a także w innych miastach.

Informacje na temat **lokalizacji Biur ds. Wsparcia na rzecz Ofiar Przestępstw** można uzyskać **tutaj**.

W odniesieniu do **przestępstw o charakterze terrorystycznym** wnioski o przyznanie kompensaty sporządzone na formularzu urzędowym należy składać do **Dyrekcji Generalnej ds. Wspierania Ofiar Terroryzmu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych**, przesyłając je na następujący adres:

Subdirección General de Apoyo a Víctimas del Terrorismo, C/ Amador de los Ríos 8. 28010 MADRID

Urząd ds. Informacji i Wsparcia dla Ofiar Terroryzmu przy Krajowym Sądzie Karnym i Administracyjnym udziela informacji ogólnych na temat kompensaty finansowej, o której przyznanie mogą wystąpić ofiary terroryzmu. Siedziba tego Urzędu znajduje się pod adresem:

C/ Goya, 14, 5ª planta, 28071 MADRID.

Numer telefonu kontaktowego: +34 914007402

Czy muszę być obecny w trakcie postępowania lub kiedy mój wniosek jest rozpatrywany?

W odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** po zakończeniu postępowania w sprawie tych przestępstw i przed sporządzeniem decyzji w sprawie przyznania lub odmowy przyznania kompensaty wnioskodawca – zgodnie z obowiązującymi przepisami – zostanie wezwany na przesłuchanie, podczas którego będzie mógł przedstawić swoje racje.

Jeżeli przestępstwo zostało popełnione w Hiszpanii, a wnioskodawca występujący o przyznanie kompensaty ma miejsce zwykłego pobytu w innym państwie członkowskim UE, w razie złożenia wniosku o kompensatę za pośrednictwem organu pomocniczego państwa członkowskiego, w którym wnioskodawca ma miejsce zwykłego pobytu, Dyrekcja Generalna ds. Kosztów Personelu oraz Emerytur i Rent Państwowych w Ministerstwie Finansów i Administracji Publicznej – jako organ decyzyjny – może nawiązać współpracę z odpowiednim organem pomocniczym w celu przeprowadzenia procedury służącej zorganizowaniu przesłuchania wnioskodawcy lub każdej innej osoby, której przesłuchanie uzna za konieczne.

Aby przeprowadzić przesłuchanie, Dyrekcja Generalna ds. Kosztów Personelu oraz Emerytur i Rent Państwowych w Ministerstwie Finansów i Administracji Publicznej może zwrócić się do organu pomocniczego państwa członkowskiego, w którym wnioskodawca ma miejsce zwykłego pobytu, o zapewnienie wszelkich środków niezbędnych organowi odpowiedzialnemu za wydanie decyzji o przyznaniu lub odmowie przyznania kompensaty do bezpośredniego przesłuchania wnioskodawcy, drogą telefoniczną lub w formie wideokonferencji, jeżeli wnioskodawca wyrazi na to zgodę. Ponadto organ pomocniczy odpowiedzialny za organizację przesłuchania jest obowiązany przesłać Dyrekcji Generalnej ds. Kosztów Personelu oraz Emerytur i Rent Państwowych w Ministerstwie Finansów i Administracji Publicznej protokół z przeprowadzonego przesłuchania.

W odniesieniu do **przestępstw o charakterze terrorystycznym**, jeżeli zostały one popełnione w Hiszpanii, a wnioskodawca występujący o przyznanie kompensaty ma miejsce zwykłego pobytu w innym państwie członkowskim UE, zastosowanie mają takie same zasady jak w przypadku przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności. Jeżeli wniosek o przyznanie kompensaty został złożony za pośrednictwem organu pomocniczego państwa członkowskiego, w którym wnioskodawca ma miejsce zwykłego pobytu, odpowiedzialność za podjęcie opisanych powyżej działań związanych z organizacją przesłuchania spoczywa na Ministerstwie Spraw Wewnętrznych – za pośrednictwem Dyrekcji Generalnej ds. Wspierania Ofiar Terroryzmu.

Jak długo będę musiał czekać (w przybliżeniu) na decyzję dotyczącą kompensaty? Nie jestem zadowolony z decyzji organu.

W odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** termin złożenia wniosku o kompensatę wynosi zasadniczo jeden rok od dnia popełnienia przestępstwa.

Terminy do wydania decyzji w kwestii przyznania lub odmowy przyznania kompensaty – zarówno ostatecznej, jak i tymczasowej, są następujące:

w przypadku kompensaty z tytułu **uszczerbku na zdrowiu skutującego niepełnosprawnością, zwiększenia uszczerbku lub śmierci**: 6 miesięcy;

w przypadku kompensaty z tytułu **tymczasowej niezdolności do pracy**: 4 miesiące;

w przypadku kompensaty na pokrycie **kosztów terapii mającej na celu zniwelowanie skutków przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności oraz kosztów pogrzebu**: 2 miesiące.

Uznaje się, że wniosek o przyznanie kompensaty został odrzucony lub oddalony, jeżeli decyzji nie wydano, a upłynął termin do jej wydania upłynął.

W odniesieniu do **przestępstw o charakterze terrorystycznym** wnioski muszą zasadniczo zostać złożone w terminie roku od dnia wyrządzenia szkody lub od dnia postawienia diagnozy potwierdzającej istnienie związku przyczynowo-skutkowego między poniesioną szkodą a aktem terrorystycznym. W przypadku kompensaty edukacyjnej termin do złożenia stosownego wniosku wynosi trzy miesiące od daty zapisania się na zajęcia.

Termin do wydania i doręczenia decyzji w tym zakresie wynosi 12 miesięcy, z wyjątkiem decyzji w sprawie kompensaty edukacyjnej (6 miesięcy), przy czym w przypadku upływu tego terminu bez wydania decyzji w sposób wyraźny uznaje się, że wniosek został uwzględniony.

Nie zgadzam się z rozstrzygnięciem organu. W jaki sposób mogę je zaskarżyć?

W odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** wnioskodawcy mogą zaskarżyć decyzje Ministerstwa Finansów i Administracji Publicznej dotyczące przewidzianej w przepisach kompensaty w terminie jednego miesiąca od ich doręczenia. Jeżeli decyzja nie zostanie zaskarżona w tym terminie, jedyną możliwością, z jakiej może skorzystać wnioskodawca, pozostaje złożenie do tego Ministerstwa wniosku o rewizję nadzwyczajną (*recurso extraordinario de revisión*).

Odwołanie można wnieść do **Ministerstwa Finansów i Administracji Publicznej** lub do **Krajowej Komisji ds. Pomocy i Wsparcia na rzecz Ofiar Przestępstw z Użyciem Przemocy (Comisión Nacional de Ayuda y Asistencia a las Víctimas de Delitos Violentos)**.

Komisja Krajowa jest organem właściwym do rozpatrywania odwołań od decyzji Ministerstwa Finansów i Administracji Publicznej w sprawie kompensat przewidzianych w obowiązujących przepisach.

Jeżeli Komisja Krajowa nie rozstrzygnie odwołania od decyzji w terminie trzech miesięcy, odwołanie to uznaje się za oddalone – w takim przypadku można wnieść skargę do sądu administracyjnego na decyzję Komisji o oddaleniu odwołania.

W odniesieniu do **przestępstw o charakterze terrorystycznym** od decyzji wydawanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w postępowaniach administracyjnych wszczętych w następstwie wniosków o wydanie różnych kompensat można się odwołać, wnosząc o ich reasumpcję (*recurso de reposición*) lub skierować sprawę bezpośrednio na drogę sadowoadministracyjną.

Gdzie mogę pobrać niezbędne formularze i uzyskać inne informacje o sposobach dochodzenia kompensaty?

Jeżeli chodzi o **przestępstwa z użyciem przemocy i przestępstwa przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności**, aby uzyskać pomoc w złożeniu i przesłaniu wniosku o przyznanie kompensaty, wnioskodawcy mogą zwrócić się do właściwego **Biura ds. Wsparcia na rzecz Ofiar Przestępstw** w celu uzyskania informacji o pomocy finansowej, która może im przysługiwać oraz o przebiegu poszczególnych procedur występowania o tę pomoc.

Biura te działają we wszystkich wspólnotach autonomicznych, w niemal wszystkich stolicach prowincji, a także w innych miastach.

Informacje na temat **lokalizacji Biur ds. Wsparcia na rzecz Ofiar Przestępstw** można uzyskać [tutaj](#).

Konkretne formularze wniosków o przyznanie kompensaty są dostępne [tutaj](#).

W odniesieniu do **przestępstw o charakterze terrorystycznym** wnioski o przyznanie kompensaty sporządzone na formularzu urzędowym należy przesyłać do Dyrekcji Generalnej ds. Wspierania Ofiar Terroryzmu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, na następujący adres:

Subdirección General de Apoyo a Víctimas del Terrorismo, C/ Amador de los Ríos 8. 28010 MADRID

Konkretne formularze wniosków o przyznanie kompensaty są dostępne [tutaj](#).

Urząd ds. Informacji i Wsparcia dla Ofiar Terroryzmu przy Krajowym Sądzie Karnym i Administracyjnym udziela informacji ogólnych na temat kompensaty finansowej, o której przyznanie mogą wystąpić ofiary terroryzmu. Siedziba tego Urzędu znajduje się pod adresem:

C/ Goya, 14, 5ª planta, 28071 MADRID.

Numer telefonu kontaktowego: +34 914007402

Czy istnieje specjalny numer telefonu, pod który mógłbym zadzwonić, lub strona internetowa, z której mógłbym skorzystać?

W odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** formularze lub wzory wniosków o przyznanie poszczególnych rodzajów kompensat są dostępne [tutaj](#).

Dane adresowe Biur ds. Wsparcia na rzecz Ofiar Przestępstw udzielających informacji na temat kompensaty finansowej, która może potencjalnie przysługiwać wnioskodawcy, oraz poszczególnych procedur składania wniosków o przyznanie takiej kompensaty są dostępne [tutaj](#).

W odniesieniu do **przestępstw o charakterze terrorystycznym** informacje o dostępnej kompensacie można uzyskać na [stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych](#).

Urząd ds. Informacji i Wsparcia dla Ofiar Terroryzmu przy Krajowym Sądzie Karnym i Administracyjnym udziela informacji ogólnych na temat kompensaty finansowej, o której przyznanie mogą wystąpić ofiary terroryzmu.

Czy w trakcie sporządzania wniosku o kompensatę mogę otrzymać pomoc prawną (pomoc ze strony prawnika)?

W odniesieniu do **przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności** ofiary mogą złożyć wniosek o zwolnienie od kosztów zgodnie z wymogami i procedurą przewidzianymi we właściwych przepisach prawa.

W szczególności zgodnie z ustawodawstwem hiszpańskim ofiary przemocy ze względu na płeć są uprawnione do skorzystania z nieodpłatnych porad prawnych niezwłocznie po złożeniu zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, a także do nieodpłatnych usług w zakresie obrony i zastępstwa procesowego świadczonych przez adwokata (*abogado*) i pełnomocnika (*procurador*) we wszystkich postępowaniach administracyjnych podejmowanych bezpośrednio lub pośrednio w związku z przemocą, jakiej doświadczyła ofiara.

W takich przypadkach odpowiedzialność za reprezentowanie ofiary w postępowaniu powinna zostać powierzona jednemu zespołowi obrońców, o ile taka forma reprezentacji zagwarantuje ofierze możliwość należytego korzystania z przysługującego jej prawa do obrony. Prawo to będzie przysługiwało również następcom prawnym ofiary w przypadku jej śmierci, o ile nie uczestniczyli w zdarzeniu.

W odniesieniu do **przestępstw o charakterze terrorystycznym** zgodnie z przepisami dotyczącymi pomocy prawnej obowiązującymi w Hiszpanii osoby uznane za ofiary terroryzmu na mocy ustawodawstwa hiszpańskiego są uprawnione do uzyskania zwolnienia od kosztów we wszystkich postępowaniach sądowych i administracyjnych dotyczących aktu terrorystycznego, w związku z którym przyznano im status ofiary, niezależnie od ich sytuacji finansowej.

W każdym razie zwolnienie od kosztów przyznaje się bezwzględnie wszystkim ofiarom terroryzmu, które zwrócą się ze stosownym wnioskiem w tym zakresie. Osoba utraci prawo do zwolnienia od kosztów, jeżeli na późniejszym etapie postępowania nie zostanie jej przyznany status ofiary, jeżeli sąd wyda prawomocny wyrok uniewinniający sprawcę lub jeżeli postępowanie zostanie umorzony; w takiej sytuacji beneficjent zwolnienia nie jest zobowiązany do zwrotu kosztów jakichkolwiek usług, z których skorzystał do tej pory nieodpłatnie.

Czy istnieją organizacje wspierające ofiary czynów zabronionych, które mogłyby mi pomóc w dochodzeniu kompensaty?

Jeżeli chodzi o **przestępstwa z użyciem przemocy i przestępstwa przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności**, aby uzyskać pomoc w złożeniu i przesłaniu wniosku o przyznanie kompensaty, wnioskodawcy mogą zwrócić się do właściwego **Biura ds. Wsparcia na rzecz Ofiar Przestępstw** w celu uzyskania informacji o pomocy finansowej, która może im przysługiwać oraz o przebiegu poszczególnych procedur występowania o tę pomoc.

Biura te działają we wszystkich wspólnotach autonomicznych, w niemal wszystkich stolicach prowincji, a także w innych miastach.

Informacje na temat lokalizacji Biur ds. Wsparcia na rzecz Ofiar Przestępstw można uzyskać [tutaj](#).

Urząd ds. Informacji i Wsparcia dla Ofiar Terroryzmu przy Krajowym Sądzie Karnym i Administracyjnym udziela informacji ogólnych na temat kompensaty finansowej, o której przyznanie mogą wystąpić ofiary terroryzmu. Siedziba tego Urzędu znajduje się pod adresem:

C/ Goya, 14, 5ª planta, 28071 MADRID.

Numer telefonu kontaktowego: +34 914007402

Ostatnia aktualizacja: 17/01/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.